

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru“ pentru literatură 2008

Clim^{ate}

61

Director fondator:
Ion Iancu Vale

literare

Anul 6
decembrie
2012

Revistă literară și de cultură românească
Fondată: mai 2007

Revista „Climate literare” este o lucrare plăcută lui Dumnezeu. De aceea îți urează, Cititorule, oriunde te-ai afla, în spiritul Sărbătorilor un An Nou care să îți aducă tot ce e mai bun, mai curat și mai frumos pe lume.
Pace ție și La Mulți Ani!

Semnează în acest număr

***	Obiceiuri românești de Anul Nou	3
Mircea Horia Simionescu	Dicționar onomastic	4
Gabriel Dragnea	Poeme	5
Mihai Samson Petrescu	Literatorul român...	6
Propus de I.D.	Maxime atribuite lui Napoleon	7
Ștefan Ion Ghilimescu	Incinta Mănăstirii Mărgineni...	8
Leon Istrate	O contribuție românească...	10
George Petrovai	Baraba	12
Angela Cîrstoiu	Dar de Crăciun	13
Emil Stănescu	Puncte de vedere	14
Florentin Smarandache	La Caltech...	16
Mircea Cotârță	Melancolia amintirii	18
Geo Popescu	E... viu	19
Gheorghe Valerică Cimpoca	Despre Adevăr	20
Ion Iancu Vale	Urmărirea	21
Ion Iancu Vale	Balada poetului risipitor	21
Vavila Popovici	Despre obrăznicie și cinism	22
Llelu Nicolae Vălăreanu	Poeme	23
Mario Varga Llosa	Elogiul lecturii și al ficțiunii	24
Ștefan Ciobanu	Note de lectură	25
Mihai Ardeleanu	Mecanica vieții	27
Adriana Georgiana Epure	De unde venim și unde ne ducem...	28
Constantin Preda	Soție de brad, soție de mesteacăn	28
Propus de D.B.	Cel mai modest om de stat	29
C.P. Popescu	Câinele Ulgann	30
Cristian Tudor Popescu	„Mă-ta are cratimă”	31
Dimitrie Grama	Biblioteca cerului	32
Propus de V.T.	Un alt fel de Curriculum Vitae	32
Alina Nicoleta Polina	Roșu ucigaș	33
Dorel Schor	Marea, o temă predilectă	34
Maria Popescu	Astăzi s-a născut Hristos	35
Aurelia Rînjea	Pianul divin	36
Liana Saxone Horodi	Cutia Pandorei	38

Adresa redacției principale: Aleea Arcașilor, bl. 36, sc. B, ap. 23, Târgoviște, România **Telefoane:** 0722 702 578, 0741 732 122 **E-mail:** ioniancuvale@yahoo.com
Web site: <http://climate.literare.ro>

Director editor: Gheorghe-Valerică Cimpoca,
Redactor-șef (fondator): Mircea Cotârță
Redactor principal (fondator): Sebastian Drăgan
Colegiul redacțional: Grigore Grigore, Gheorghe Palel, Emil Stănescu
Florea Turiac, Lucian Constantin

Redacții asociate - România: Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, Deva, Focșani, Iași, Suceava, Turnu Severin, Hunedoara, Mangalia, Olănești, Oradea, Ploiești; **Alte țări:** Australia, Belgia, Canada, Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar, Israel, Italia, Macedonia, Portugalia, Republica Moldova, Serbia, Spania, S.U.A., Ucraina.
Fotoreporter: Tiberiu Rutescu.

Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Mihai Ardeleanu, Eugen Axinte, Iulia Barcaroiu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, Eugen Evu, George Filip, Dan Gîju, Dimitrie Grama, Mirel Horodi, Djamal Mahmud, Alexandru Manafu Menuț, Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, Emil Persa, George Petrovai, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Delia Stăniloiu, Victor Sterom, Al. Florin Țene, Ioan Țepelea, Baki Ymeri, Raquel Weizman.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatarilor

Tehnoredactare: Florin-Lucian Dragoș ■ 0730 863 602 ■ dragosflorinlucian@gmail.com ● Culegere text: Reta Sofronie ● Corectură: Manuela-Elena Dragoș

Revistă editată de Societatea cultural istorică „ARM” Târgoviște ■ ISSN 1843-035X

Apare sub egida Consiliului Județean Dâmbovița prin Centrul Județean de Cultură Dâmbovița și cu concursul Fundației „Renașterea Pietroșiței - Ruralia”

Bradule, voinicule!

Bradule, voinicule,
Cin' te-a nascut, dragule?
Stanca si-uscaturile,
M-am nascut din cremene...
- De-nfasat, cin' te-a-nfasat?
- Negura cand s-au lasat...
- De-mbatat, cin' te-ambatat?
- Roua cand s-a scuturat...
- Singur, cin' te-a mangaiat?
- Iarba cand s-a leganat...
- De crescut, cin' te-a crescut?
- Crivatul cand a batut...
Soarele cand s-a-naltat,
Neaua cand s-a asezat!
- De iubit, cin' te-a iubit?
- Tot ce-n lume-am intalnit,
Si mai mult o pasare
Ce-mi doineste crengile
Cu urarile de bine
Pentru anul care vine.

Plugușorul de la Pietroșița

1. Urare

Aho, aho copii și frați
Stați puțin și nu mânați
La fereastră v-adunați
Plugușorul să-l cântați
Să urați cu bucurie
Pentru noul an ce vine
Să urați acestei case
Gânduri bune și frumoase
Anul care vine-n prag
Să le fie la toți drag
Să nu știe ce-i pârjolul
Boala, moartea și nici
dorul
Să cunune, să boteze
Toată lumea să-i stimeze
Și acum urați flăcăi
Dați vârtos din zurgălăi
Ia mai urați mări!

2. Cor bărbătesc

Sus pe cer ce strălucește?
O stea nouă ce vestește
Și se-nalță de acum
Să ne lumineze-n drum
Asta-i steaua României
A unirii și-a frăției
Steaua de viață, steaua de spor
Steaua de binevoitori

Fă-o Doamne să lucească
Steaua noastră românească
Și să stea tot între noi
La bine și la nevoi

3. Urare

De urat, am mai ura
Dar e mult de-a colinda
La anul când 'om veni
Să vă găsim înfloriți
Ca merii, ca perii
Și ca grâul în toiul verii
Toți cu mesele întinse
Și luminile aprinse
Și acum urați flăcăi
Dați vârtos din zurgălăi
Ia mai urați mări!

Capra de Anul Nou

Vine capra de la munte
Cu steluta alba-n frunte
Are-n coarne ramuri multe
Si mai mari si mai marunte!

Pe munte ca florile
Pasc ciobanii caprele.
Bine-i sade caprei mele
Cu hurmuz si cu margele
Frumoasa-I caprita mea
Cu covor si cu basma

Ta, ta, ta, caprita, ta
A trecut cerbul Carpatii
Ca sa joace la toti fratii
Cu covor impiestritat
Cu luceferi instelat.

Pe campul cu floricele
Pe ape cu pietricele
Din copite scanteia
Cararile deschidea
Lumea-ntreaga bucura
Ta, ta, ta, caprita, ta.

Cu covor si cu basma
Pentru anul care vine
s-auzim numai de bine
La anul si la multi ani!

Steaua

Steaua sus răsare
Ca o taină mare
Steaua strălucește
Și lumii vestește
Și lumii vestește

Ca astăzi Curata
Preanevinovata
Fecioara Maria
Naște pe Mesia
Naște pe Mesia

Magii cum zăriră
Steaua și porniră
Mergând după rază
Pe Hristos să-l vază
Pe Hristos să-l vază

Și dacă porniră
Îndată-L găsiră
La Dânsul intrară
Și se închinară
Și se închinară

Cu daruri gătite
Lui Hristos menite
Luând fiecare
Bucurie mare
Bucurie mare

Care bucurie
Și aici să fie
De la tinerețe
Pân-la bătrânețe
Pân-la bătrânețe

**Mircea Horia
Simionescu**

CARIBDA Din categoria acelor femei cu voce bărbătească, gesturi eliptice și dure, care ghicesc în cafea, având satisfacția ade-veririi totale a previziunilor, și care știu ce s-a întâmplat în lume în ultimele douăzeci și patru de ore, devenind în anume împrejurări soții de ofițeri operativi, ocupați o viață întreagă cu studiul perforării cazematelor.

CARMEN Un acordeon într-o orchestră cântând Wagner.

CARMIL Ca și Ermil. Un Cărmii Giurgiu, în Cartea de telefon.

CAROL „în mintea mea unele lucruri și unele obligații s-au cam amestecat. Mă întreb adesea și caut să dezleg care a fost Carol Neumann, care Quintul, care e cel cu găinile furate, care a traversat Atlanticul în '23, cum arăta Carol 1, de ce nu l-a putut suferi mama pe Carol Niculescu - patronul magazinului «Greierle și furnica», de ce eu l-am înjurat pe Carol Magnul și dacă Carolina Mitulescu, cu care am trăit o jumătate de an, nu era cumva Carol Ma-

nolescu, celebrul escroc internațional, considerat de toată lumea dispărut?” (Felicien Rotaru)

CARP Din categoria Carpilor fac parte cei care și servesc bine șeful, serviciul, direcția, instituția, asociația, comunitatea, partidul politic, neamul, patria, umanitatea și care studiază în timpul lor liber astronomia pentru a determina cercul cosmic mai larg decât umanitatea căruia să-i ofere serviciile în viitorul apropiat...

CARTAGINA Brună, cu pielea foarte netedă, osoasă, proeminente tăioase, soldurile late, toată musculatura strânsă pe braț și sub genunchi. Vioaie, nerăbdătoare, fierbinte.

CARTON (Nume neatestat) De vreme ce există un Elizeu și un Arpad - nume care cer recompense și insigne de bicentinar, de ce oare n-ar exista și Carton? Bărbatul botezat astfel trebuie să fie negreșit licențiat, sportiv, monden, bun matematician și soț desăvârșit. Există o familie precisă a Cartonerilor, amatori de curse de cai și de călătorii în străinătate, neam generos de agenți comerciali și rugbiști (Carton Nițescu, Carton Zamfirescu, Carton Popescu etc., etc.).

CASANDRA „Pietroșița, târg arătos pe apa de plumb a Ialomiței, sub bastioanele Bucegilor. Deasupra străzii date cu păcură, un balcon al unei case de țară și, în balcon, printre flo-

rile de un verde și roșu ireal — o femeie voinică, în costum național. În timp ce înserează și pe cer începe să fluture Arcturus, ea vorbește șuierător, râde zgomotos și, privind solemn în răstimpuri, salută trecătorii făcând să-i zornăie salba magnifică de sub gușa predominantă.

Lumea o numea madam Casandra. Era o femeie sub ochii căreia, desigur, se fondase cândva masivul Caraimanului.” (Din Cartea locurilor)

CASTOR Individu politic, cultivat, agreabil, adaptat la condiția de chiriaș în apartament de văduv.

CATINCA Nume ostentativ modern datorită tocmai vechimii și purtării îndelungate. CATINCA R.: „Se vorbește mult despre ea, în toate cercurile, în toate împrejurările, este citată, imitată, i se fac de două ori pe zi biografia și inventarul rochiilor. E o prezență atât de vie atunci când nu e, încât, ori de câte ori descinde în mijlocul oamenilor, trupul ei puțin și transparent violentează ca apariția unui cardinal într-un spital. Catinca e o legendă. Întotdeauna ființa mărunțită de comentariile oamenilor intră în istorie înainte de vârsta venerabilă.”

CATO „Când își pune galoșii, își ridică gulerul, își deschidea umbrela și trântea după sine

ușa, puteai crede că în el a început să se dezmorească un erou.” (Sergio Malaster: Profiluri)

CATY Una dintre cele mai vii eroine de roman: Caty Zănoagă.

CAZIMIR Descendent din familiile vechi poloneze. Vorbește mult în ședințe, sistematic și combativ. Când vine vremea și cei care au vorbit se retrag la vatră spre a-și fructifica meritele și relațiile, Cazimir alege invariabil artele. „Pictorul Cazimir? îl cunosc! Tablourile sale sunt foarte elocvente!”

CECROPS Filozof. Având piatră la ficat, gândea și se comporta ca atare.

CELESTIN Din sticlă suflată.

CELESTINA Din sticlă suflată, în care au rămas bule de aer.

CELIA Sunt unele plante de salon cu frunze lungi și late, înfoiate, luxuriante. Sămânța lor e mică, din oțel, promițătoare; floarea roșie, efemeră. Sufletul: de Celia.

CELINE Subțirime anatomică de filigran, mâini foarte albe și reci (semn al melancoliei), nasul ascuțit și ridicat, trăsătură a caracterelor veninoase. Femeile lui Jean-François de Froy, din acest aluat, caută umbra copacilor rămu-roși, mângâierile întârziate și indecise, jocurile prudente, lucide.

Va urma

Noi, amintirile

(Coloana a cincea)

Amintirile vorbesc în șoaptă
Sub pietrele roase de timp,
Rămășițe ale templelor
Distruse de privirile
Îngerilor decăzuți.
A cincea coloană încă tremură
Șubrezindu-și fundația
În lacrimile oamenilor uitați
De dor și de pasul către
Un mâine pierdut
În ceața deznădejdiei.
Amintirile se renasc în șoaptă
În memoria aproape mută
A zidurilor amorțite
De liniște și de mucegai.
Dar se aud strigătele
Neputinței sfâșiate de dorința
De a trăi, dincolo de tăcere.
Noi, amintirile, ucise cândva
De uitare, așteptăm
Lacrimile primăverii ascunse
În conștiința muritorilor rutinați,
Blazați și rătăciți în gări pustii,
În trenuri fără destinație,
În plicuri sigilate, netrimise.
Noi, amintirile vrem glas și lumină
Pentru a vesti nașterea
Celei de-a șasea coloane.

Ca într-un dans al iertării

(a șasea coloană)

Hotărât și neliniștit ca o
ploaie de primăvară,
am pedalat pe bicicleta
copilăriei, veche și ruginită,
obosită de drum și de clipe
în orașul de taină și dor: Ruga.
Mergeam încordat pe alei
în zgomot de lacrimi trimise
spre cer, ofrandă și dorință.
Lumânări la ferestre
mulțumeau nopții,
lângă colaci cu iz de
smerenie și spațiu sacru.
Umbre ale privirilor
deznădăjduite se ridicau
deasupra bisericii închise,
ca într-un dans al iertării.

Poeme de Gabriel Dragnea

Încolțit de tulburare,
amorțit, încătușat de
teama necunoscutului
împingeam bicicleta
spre marginea orașului,
hrănit cu suspin și rugăciune.
Doar eu sunt
pe alei, printre clădiri
căutând răspunsuri dincolo de
zidurile condamnate la tăcere.
Întorcându-mi privirea
am început să tremur
zâmbind. Plouă.
Lumânările s-au stins brusc
sub semeția coloanei a șasea.
E duminică și clopotele bat.
M-am trezit devreme.
Lăcrimez cu optimism.
Sufletul își serbează
renașterea.

Acesta este orașul...

(coloana a șaptea)

Dintr-odată mulțimea s-a potolit.
Strigătele lor se auzeau până în
Cetatea îngerilor aglomerată de
Conștiințele încărcate
ale oamenilor
Care și-au alungat privirile

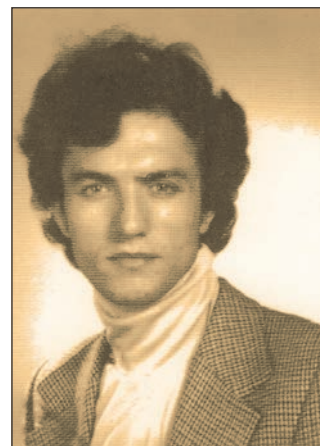
Senine. Ele desenau
Cerul în serile de vară.
Mulțimea își rătăcise glasul
În jocul de lumini și umbre
Ale coloanei a șaptea,
Ridicată din cenușa vechiului
Turn al dorințelor încătușate
Ce îmblânzea noaptea răstignind
Șoaptele celor mirați în
Necunoscutul clipei de tăcere.
Este singurul oraș care, încă
Mai venerează stelele stropind
Cu lacrimi urmele pașilor
Copiilor născuți în rugăciune
Sub neobosita veghe a bătrânilor
Uitați și înfrigați în amintiri,
În trecut, în glasul putregăit de
Tăcere, amorțit de cuvinte nerostite.
Acesta este orașul în care am fost
Călător, soț și amant, poet
Și însoțitor spre Lumină,
Vânzător de dileme și prinț
În suburbiile visului liber.
Acesta este orașul în care am
Adormit ostenit tot așteptând
Să se însănătoșească îngerii.

*Doamnei Veronica Strujan, cititor sincer și inimos
al revistei Climăte literare, cea mai sinceră și plină
de recunoștință urare de LA MULȚI ANI!!*

Mihai Samson
Petrescu

Literatorul român de la absolutul ridicol la ridicolul absolut

Paginile de față s-au impus conștiinței mele într-un mod intempestiv. Nicio grijă urgentă nu mă urmărea în ce-l privește pe protagonistul nostru, orgoliosul literator român.

Dar, cine este acest misterios literator? Preponderent, el este un absolvent de litere (de unde îi vine, în mod aparent, numele). Dar, nu numai. Este însă încetățenită în mentalitatea absolvenților de litere ideea că tot ceea ce iese de sub pana lor este, sau ar trebui să fie, de-a dreptul genial. De aici rezultă și chinuita lor situație. Pentru simplul fapt că această neliniștitoare valoare dată prin definiție ar fi și cea care-l teleportează numaidecât în Empireu pe absolventul de litere de îndată ce-și abandonează meseria nobilă de dascăl de limba română și se apucă de gazetărie. Ori, cum în realitate, minunea nu se prea întâmplă și cum frustrarea începe să-și facă loc, ne trezim asaltați de tot felul bizarerii descalficante de la cel mai mic cu țâța-n gură până la cel bătrân cu barba sură (cum spune vorba românilui)... Dar ei sunt încrezători în steaua lor și nu se lasă. Speră și își duc mai departe povara destinului închipuit.

Judecata diplomatului în litere este astfel viciată din start și asta dintr-o cauză cât se poate de banală. Cre-

dința lor, infirmată de practică dar susținută până la asimilarea ei ca mit contemporan, are la bază iluzia că din moment ce personalitatea lor (firavă, de cele mai multe ori), ar fi diriguată către absolut și genialitate de către profesorii de la litere care, evident și în primul rând au fost, sunt și vor fi ei înșiși cei mai geniali, cei mai plini de judecăți infailibile și cei mai încărcăți cu absolut dintre profesorii tuturor școlilor și universităților românești, pe cale de consecință și ei ar fi literatori de geniu! Ori, acest lucru este absolut ridicol. Culmea este că acest lucru a fost și este crezut cu îndărădnicie de zeci și zeci de serii de absolvenți de litere de la București și din țară pentru că iluzia este pe cât de pernicioasă pe atât de generală.

Literatorul român are deci vechi afaceri cu absolutul. Acesta crede că a marcat dintotdeauna și a ridicat la înălțimi amețitoare marile teme, esențele ultrarafinate ale literaturii române din toate timpurile așa încât, ce se mai poate face astăzi este doar admirația. În literatura ro-

mână nu mai avem nevoie de literatură ci doar de admirația operelor gigantice și geniale ale "marilor literatori absoluți" (dacă se poate spune astfel, și cum să nu se poată spune dacă tocmai armatele de literatori ne-o spun zi de zi într-un glas, pe tot cuprinsul patriei și chiar pe întreg mapamondul unde s-au răsădit în căutare de prozești geniali pentru susținerea geniilor lor savante) din toate timpurile dar mai ales ale celor în viață. Și ce bucurie mai mare pentru noi decât să fim contemporani ai acestor minunați, magnifici și geniali conaționali, câștigătorii marilor lupte literare date și, evident, câștigate în totalitate, dintotdeauna și perpetuu de la Maiorescu încolo! Am zis!

De fapt, mari literatori sunt și au fost în România nu doar de azi, de ieri. Ei au existat încă din cele mai vechi timpuri, adică cel puțin de la apariția scrierii pe aceste meleaguri. De ce? Pentru că odată cu apariția primelor litere au apărut și replicile lor, literaturii. A fost vorba de o filiație directă! Orice literă mamă

a născut prin duplicare nu o altă literă, o literă pereche, cum s-ar crede în mod obișnuit, științific chiar, ci, pur și simplu un literator. El a fost să fie dintru început un măreț purtător de grijă. Un grijuliu perpetuu... Avea la început grijă ca literei să nu-i fie frig sau cald, să nu se surmeneze, să nu se îmbolnăvească... dar cea mai mare grijă a literatorilor savanți a fost ca litera să nu cunva să participe la formarea unor cuvinte nepotrivite (aici ei erau de acord cu Arghezi) sau, mai ales, să nu ia parte la vreo adunare nouă de litere (chestiune subversivă), la alcătuirea unor așa-zise versuri, fraze sau replici neconforme (păcat de moarte!) cu spiritul pudibond, mohorât și nătâng al literatorului.

Din această "grijă față de cititor" (deviza contemporană a literatorului-șef, denumit de noi Gadașman, într-un poem scris de amuzament dar și al celorlalți mulți, foarte mulți literatori ai acestui contorsionat veac), o grijă contra naturii pentru litera (nu și spiritul) mamă a apărut și marea preocupare a acestuia ►

► pentru absolut, concretizat pentru el în sintagma putere absolută. Căci văzându-se cel mai adesea inutil, mai ales atunci când litera mamă își urma cu plenitudine destinul participând în mod fructuos la alcătuirea unor fraze sau poeme geniale fără cea mai mică reținere literatoare și excluzându-l în mod absolut și firesc pe literator din ecuație, acesta, reacționar, se năpustea în mod cu totul ridicol, înveninat, asupra autorilor căutându-le pricină și negăsind mai nimic, inventând probleme acolo unde ele nu erau și vituperând în van se cufunda într-un ridicol absolut și genial, pe măsura lipsei sale de măsură.

Că au fost literatori mari în trecut aproape că nici n-ar mai deranja astăzi, pe nimeni. De pildă, cei de acum un veac aproape că nu mai contează. Ba chiar cu ei ne-am fi putut fâli astăzi, evocând o istorie glorioasă purtată cu mare cinste pe umerii lor ci-

clopici dar din nefericire tagma lor a proliferat peste măsură în deceniile din urmă așa încât atmosfera literară prezentă ne este pur și simplu viciată de prezența lor agresivă, devenită de-a dreptul malignă. Astăzi, literatorul român este în mod incontestabil egal cu prezentul românesc. El este! Literatorul nu numai că este dar el este absolut și pretutindeni (aceasta este, fiți siguri, o fișă clinică!): la orice colț de stradă, pe orice pagină scrisă, la orice târg de carte național sau internațional, literatorul român veghează. Peste tot el este și nu oricum, el este în frunte. Da, tovarăși! Se vrea acolo și este acolo indiferent că este firesc să fie așa sau nu. Ori, firesc nu este! Doar la noi pare firesc ca literatorul uzurpator să fie substituit literaturii, autorilor ei. Boala a năpădit într-atât țesutul literar încât partea de corp încă viu abia se mai distinge sub marea de țesuturi maligne. Și lucru-

rile nu se opresc aici...

Literatorul visează de la o vreme (apud Călinescu, marele lor inspirator) să se manifeste creator. Nu, n-ați auzit greșit. Literatorul creat se dorește a fi creator (= autor!). Și cum nu are organ pentru creație s-a gândit mult și, după multă cotcodăceală gazetărească a scos cu mare efortare nu o perlă, nu un ou, ci o mărgeluță: a inventat pur și simplu un concert la patru mâini! Soliști: autorul, bietul autoraș și, lângă el, peste el și în primul rând el, literatorul!

Și iată că din literatura română n-ar mai rămâne conform literaturului - mărgelat - șef decât un hibrid, un hibrid absolut! Un hibris cum spuneau vechii greci, adică ceva ce nu-i nici cal, nici măgar, doar ceva după chipul și asemănarea literaturului...

Opera viitorului va fi a literaturului! Astfel gândește în sinea lui dar încă n-o spune, literaturului... Iată triumful literaturului, proprietarul

literaturii (cum se crede el), asupra tuturor autorilor români... Aceștia vor trece, evident, în poziție secundară, poate doar pe coperta a patra, la și alții și, treptat-treptat va intra în anonimat.

Așa ar dori literatorul și, evident, cum el este însetat de absolut, dorințele lui vor fi aprobate în mod absolut de către marea fabrică de absolut a absolut tuturor literaturilor naționali aflați în slujba literaturului absolut și național totodată. Căci el este, există! Este printre noi, printre poeți, prozatori și dramaturgi aidoma unei celule stem, un duplicat, "absolut identic" dar spre deosebire de noi (simple litere ale literaturii române), el este cu totul altfel înzestrat: are în sângele lui albastru, de cerneală, o genă teribilă, o sete neliniștitoare de putere care-l mână către extincție aidoma celebrei broaște din fabulă; o sete infinită de absolut care-l mână de la absolutul ridicol la ridicolul absolut.

Maxime atribuite lui Napoleon

Iertarea înseamnă a te ridica mai sus decât cei ce te-au insultat.

Orice obstacol are în el și bucuria omului care-l va depăși.

Efortul își arată roadele după ce o persoană refuză să se oprească.

Mintea nu cunoaște alte frontiere decât pe cele pe care le stabilim noi înșine.

Scara succesului nu este niciodată aglomerată pe scara cea mai de sus.

Arta de a fi când foarte îndrăzneț, când foarte prudent, este arta de a reuși.

Prostul are un mare avantaj față de omul deștept: este întotdeauna mulțumit.

Oamenii de geniu sunt meteori destinați să ardă pentru a-și lumina secolul.

Cel mai bun mijloc de a-ți ține cuvântul este să nu-l dai niciodată.

Curajul este ca dragostea: se hrănește din speranță.

În dragoste, victoria bărbatului este fuga.

Gloria este trecătoare. Anonimatul, veșnic.

Cel mai primejdios sfetnic este amorul propriu.

Istoria este versiunea evenimentelor trecute asupra cărora oamenii s-au pus de acord.

Propus de I.D.

Incinta Mănăstirii Mărgineni, locul nașterii lui I.L. Caragiale

„Caragiale, Caragiale, dacă nu erai matală, ră-mâneam tot Haimanale!”

(Nichita Stănescu)

Ștefan Ion Ghilimescu

Fiecare are lângă casa lui o mănăstire mare înzestrată cu danii și fiacare boier se întrece cu cei de o seamă cu el în ceea ce privește frumusețea clădiri și a lucrăturii. Ei își pun toată mândria în aceste locuri”.

Mândria postelnicului Constandin Cantacuzino va fi fost mai cu seamă Mănăstirea Mărgineni (restaurată de el în 1654), lăcaș pe care diaconul Paul de Alep nu mai conținește să o laude. Spicuiesc, în fugă. “El clădise (refăcuse, n.n.) de curând această mănăstire, clădire care minunează pe vizitatori. Ea are o turlă înaltă, acoperită cu tablă, și trei altare, fiecare având desupra o cupolă elegantă. În fața porții se află o cupolă rotundă și largă cu mai multe arcade; în mijlocul acesteia este un bazin cu mare joc de ape, alimentat de la un canal ce aduce apa de departe. De jur împrejurul acestei cupole sunt picturi în serie după acest text: <<Slăviți pe Dumnezeu din ceruri și toate neamurile de dobitoace și de fiare din lume, din mare și de pe uscat și Lăudați pe Domnul întru Sfinții săi, fecioarele dăn-

țuitoare, judecătoria, bătrânii, tinerii, tobele și flautele etc.>>. Există un lucru care minunează mintea – lucrarea unui meșter artist care a făcut și picturile de la mănăstirile lui Vasile, domnul Moldovei (Vasile Lupu, n.n.). Toate frescele de pe ziduri sunt aurite. Cât privește lucrarea făcută pe lemnăria de pe tâmplă, te uimește frumusețea picturilor sale; dar este și mai frumoasă cea de pe ziduri.[...] Pe ușa bisericii, de o parte se află icoana Domnului nostru Isus Hristos și de cealaltă cea a Maicii Domnului, în foițe de aur curat. [...] Ușa bisericii este aurită în întregime. Intregul interior este proaspăt zugrăvit până în partea de sus a cupolelor, ca și tavanul.[...] Mai este încă o biserică nouă, frumoasă; apoi, pe rândul pridvorului chiliilor mănăstirii, se află o a treia biserică. Locul trapezei se găsește lângă biserică, la catul de sus; ea dă spre mănăstire

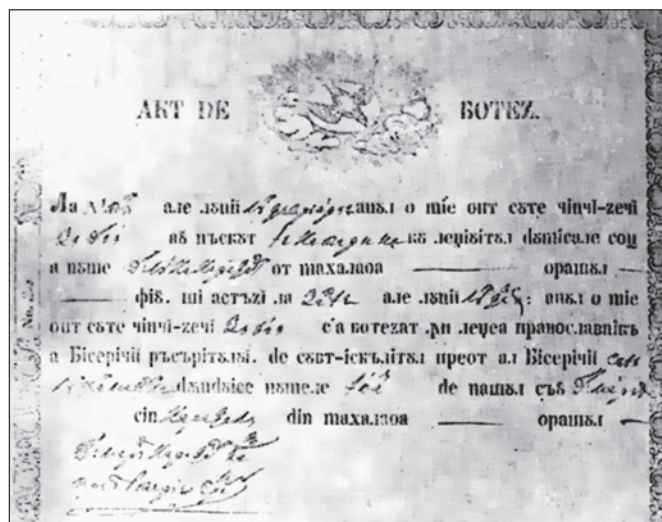
și spre pădure. Este lungă, spațioasă, și cu multe ferestre cu arce rotunde. Este împodobită toată cu picturi și cu tablouri reprezentând subiecte bine alese. [...] Mănăstirea aceasta este clădită în vârful unui morman (dâmb, ridicătură, n.n.) și în pădure. În heleșteele din jur se pescuiește mult pește”. Să adăugăm că, încă de pe vremea postelnicului – un mare iubitor de carte, ca și doamna Elena Cantacuzino, soția sa -, Mănăstirea Mărgineni avea o importantă bibliotecă de tipărituri și manuscrise (pomenită și de Antonio del Chiaro), bibliotecă ce va deveni celebră în tot Orientul creștin prin achizițiile făcute de fiul său, stolnicul Constantin Cantacuzino. De altminteri, după uciderea postelnicului, ca executor testamentar al imensei averi a mamei sale, începând din 1682, Constantin Cantacuzino Stolnicul devine admi-

nistratorul întregii “Curți a Mărginenilor”, calitate în care, în 1687, îl aduce aici, printre alte inițiative demne de admirat, pe vestitul meșter iconar Pavu Mutu, cel care va restaura, la mănăstire, al doilea rând de frescă și, deasemeni, va zugrăvi în întregime biserica lăcașului monastic. Elena Cantacuzino și postelnicul Constandin își duc împreună somnul de veci în ctitoria lor de la Mărgineni.

În 1720, domnitorul Nicolae Mavrocordat închină “această sfântă domnească mănăstire” mănăstirii Muntelui Sinai, “ca să nu mai fie slobodă și nesupusă” (apud N. Iorga, Două hrisoave domnești pentru mănăstirea Mărgineni închinată Muntelui Sinai, 1935). În Opera vieții. O biografie a lui I.L. Caragiale, 1989, Marin Bucur ne asigură că în vremea lui Cuza Mănăstirea Mărgineni figura pe lista “fortărețelor recalcitrante la legile țării”, motiv pentru care, din 1869 și până în 1889, se va transforma încet dar sigur în închisoare. “Un semn rău pentru destinul lăcașului, scria regretatul istoric literar, l-a adus încarcerarea unor revoluționari pașoptiști în chiliile sale”. Prin 1840-1843, considerat periculos pentru liniștea publică și reținut ca ostatic al

regimului de atunci, Nicolae Bălcescu a cercetat în bună orânduială arhiva și biblioteca mănăstirii de unde si-a extras majoritatea informațiilor dintr-un studiu rămas neterminat despre postelnicul Costandin Cantacuzino. Sub ocupația germană, în timpul Primului Război Mondial, zidurile trainice ale Mănăstirii de la Mărgineni au oferit forțelor germane pătrunse în zonă, grație și amenajărilor anterioare abandonate de români, o adevărată fortăreață. După acest episod, cu amenajări ulterioare succesive, Mărginenii devin, exclusiv, loc de detenție...

Intr-un articol publicat în revista România viitoare din 20 noiembrie 1923, un iubitor al lui I. L. Caragiale, G. Zagoriț – astăzi cu totul uitat -, însă deosebit de prețuit de acribiosul Șerban Cioculescu, stabilea cu exactitate, în urma anchetelor și minuțioaselor cercetări făcute pe teren, chiar topografia locului pe care s-a aflat casa lui Luca Caragiale, secretarul de la mijlocul secolului al XIX-lea al Mănăstirii Mărgineni, și unde, în 30 ianuarie 1852, într-un ceas astral, se naștea primul său fiu, viitorul mare dramaturg, I.L.Caragiale. Citat de Șerban Cioculescu, în Viața lui I.L. Caragiale în cadrul capitolului Copilăria și tinerețea, G. Zagoriț se pronunță prezumptiv, dar fără echivoc: "La poalele ei (Mănăstirii Mărgineni, n.n.) se ridică o biserică și la o sută de

pași mai departe, de-a lungul zidurilor mănăstirești, se ivește o ridicătură de teren. Acolo pe mâna dreaptă, la capătul dâmbului, s-ar fi aflat locuința lui Luca".

Identificarea cu precizie a locului din incinta fostei Mănăstirii Mărgineni în care s-a aflat casa în care s-a născut I.L.Caragiale se va dovedi de real folos pentru Comitetul de Cultură și Artă al Regiunii Prahova (devenită ulterior, prin Decretul 331 din 19 septembrie 1952, Regiunea Ploiești) care, împreună cu Uniunea Scriitorilor din R.P. România (președinte în exercițiu Zharia Stancu), cu ocazia aniversării a 100 de ani de la nașterea scriitorului, va așeza acolo o "placă memorială" din beton de circa 130 cm. înălțime și cinsprezece grosime (amplasată la nivelul debleului Drumului Județean 710, executat la o adâncime de circa 3-4 metri sub nivelul "ridicăturii de teren" sau "dâmbului" menționate în configurația locului descrisă de G.Zagoriț). Văruită și cu slovele înviorate cu catran, an de an, de "forurile locale de partid și de stat", ciudatul obiect de tri-

stă amintire s-a păstrat ca atare pe locul respectiv până în 1992. El acredită cu litere de o șchioapă nu atât faptul că în acel loc fusese într-adevăr casa în care s-a născut scriitorul (amănunt totuși consemnat, de bine de rău, cum vom vedea), ci concepția realist-socialistă incipientă ce trebuia însculată cu orice preț omului nou, anume că I.L.Caragiale a fost nici mai mult nici mai puțin decât "cel mai mare critic ale regimului burghezo-moșieresc". În prezența academicianului Mihail Sadoveanu, președinte de onoare a breslei scriitoricești, și al lui Zaharia Stancu, în ropotele de apaluze devenite mai apoi de-a dreptul furtunoase datorită caracterului mobilizator al salutarilor și alocuțiunilor organelor de partid și de stat, cărora li s-a alăturat cu aceeași râvnă și autorul din 1949 al lui Mitrea Cocor, rudimentara placă de beton a fost dezvelită și toată suflarea prezentă s-a putut împărtași din adevărul "democrat-popular" că "AICI A FOST CASA IN CARE S-A NĂSCUT I. L. CARAGIALE, CEL MAI MARE CRITIC AL REGIMULUI

BURGHEZO-MOȘIERESC"! Ca un caraghioslăc de toată nostimada, curioșii pot vedea astăzi obiectul acestei odioase mistificări propagandistice în Muzeul de Istorie al Județului Dâmbovița, și nu, cum ar fi fost mai potrivit, după părerea mea, în Muzeul Scriitorilor din orașul Târgoviște sau - încă și mai nimerit - printre exponatele Epocii Permanente I.L.Caragiale din comuna dâmbovițană cu același nume...

Aniversarea Caragiale din 1952 a avut poate, totuși, și o latură pragmatică: jignite de stigmatul de Haimanale al numelui localității, resimțit, mai mult sau mai puțin acut, ca un blam moral, întreprinzătoarele organe locale și județene s-au mobilizat și au reușit să determine forurile de stat centrale să schimbe oficial numele localității. Potrivit sau nu, cert este că, din 1952 și până astăzi, locurile natale ale lui I.L. Caragiale îi poartă numele...

După aproape 15 ani de la evenimentele amintite, împătimitul istoric Nicolae Simache (director din 1953 al Muzeului de Istorie Ploiești), ctitor, printre atâtea alte lăcașuri de cultură, al Muzeului "I.L.Caragiale" și al "Muzeului Ceasului" din Ploiești, al Casei Memoriale "Nicolae Iorga" din Vălenii de Munte, dar și al Muzeului Tiparului și al Cărții Vechi Românești de la Târgoviște ori al Muzeului Epocii Basarab și Constantin Brâncu-

**Continuare în
pagina 11**

Leon Istrate

Exegezele ce tratează marile opere ale literaturii universale sunt destul de rare în literatura noastră actuală. De aceea am considerat că merită semnalată o reușită în această zonă și care mi s-a părut a nu fi fost suficient accentuată la vremea apariției sale. Titlul său este „Don Quijote – punte între mituri”*, fiind semnată de Andreea Olaru Cervatiuc, unul dintre tinerii români care fac cinste țării în străinătate. Aceasta carte este materializarea tezei sale de doctorat susținut la Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași unde a și fost studentă și absolventă cu diplomă de merit (media generală 10). În prezent ea este cadru didactic și cercetător senior la Universitatea din Calgary, Canada, unde a și susținut un al doilea doctorat și a obținut mai multe premii internaționale pentru cercetare (International Award for Outstanding TESOL Article).

Cartea dedicată romanului cervantin este prefăcută de către cunoscutul hispanist Andrei Ionescu care susține următoarele: „Iată o carte care cucerește prin franchețe și inteligență, cartea despre romanul Don Quijote a unui tânăr doctor în științe filologice, doamna Andreea Olaru Cervatiuc. Cititorul își dă seama că autoarea, ținându-și cu asupra de măsură promisiunea din titlu, limpezeste orizontul de așteptare al celebrului roman sub aspectul încărcăturii mitice. Faptul că această încărcătură este esențială și că repunerea

O contribuție românească la exegeza cervantină

ei în discuție de către Cervantes reprezintă acea schimbare radicală de atitudine (viziunea ironică) ce-l așează la temelia literaturii moderne este o intuiție pe care au avut-o, mai mult sau mai puțin, toți cititorii romanului, dar abordarea frontală și examinarea ei sistematică (oricât ar părea de surprinzător acest fapt, știindu-se cât de cuprinzătoare este exegeza cervantină nu a fost făcută până acum atât de clar, direct și cuprinzător cum izbuteste s-o facă Andreea Olaru Cervatiuc.”

Și într-adevăr, cartea beneficiază de o bibliografie impresionantă ce dovedește parcurgerea quasi totalității problematicei cervantine înainte de abordarea tematicii pe care și-a propus s-o lumineze, aceasta fiind raportul dintre marele roman al lui Cervantes și miturile antice și medievale fundamentale ale culturii europene. Astfel, capitolele cărții tratează pe rând, aducând argumente și producând demonstrații de o logică sclipitoare, conexiunile dintre istoria lui Don Quijote și mitul lui Ulise, arhetipul luptătorului, al eroului antic și al cavalerului medieval, mitul Arcadie pastorale și al Vârstei de aur, mitul lui

Orfeu, mitul căutării și al Sfântului Graal, mitul labirintului ș.a., demonstrând, de fapt, caracterul de operă sintetizatoare din acest punct de vedere a marelui roman.

Firul narațiunii (căci deși este o operă științifică, această lucrare este și o captivantă carte de aventuri pe care nu o poți lăsa din mână), conduce în chip logic la o concluzie limpede și coerentă și anume că, expresie a atâtor simboluri mitice universale, romanul lui Cervantes a devenit el însuși un mit, unul dintre cele mai importante ale culturii europene la care se raportează de patru secole scriitori din numeroase arii culturale atunci când au a se referi la realități conexe marelui roman. Lista celor seduși, influențați sau captivați de umbra hidalgo-ului este cuprinzătoare și numără nume precum Dostoiewski, Schelling, Schiller, Schlegel, Flaubert, Turgheniev, Balzac, Alphonse Daudet, Anatol France, Henry Fielding, Charles Dickens, Mark Twain, Gogol, și desigur, Miguel de Unamuno, Ortega Y Gasset dar și Jorge Luis Borges și mulți alții.

Un fapt meritoriu, (încă unul!) este acela că „scanarea” acestor refe-

rințe cuprinde și cultura română, în carte fiind citate titluri sau extrase din lucrări ale unor autori precum N.Steinhardt, cel care susține că pentru el cea mai apropiată carte de Evanghelie este Don Quijote, Marin Sorescu, autor al unui volum de poezie intitulat „Tineretea lui Don Quijote”, Constantin Ciopraga în „Între Ulise și Don Quijote”, Octavian Paler în „Don Quijote în est” sau Lucian Valea în „Întoarcerea lui Don Quijote”!

Dar cercetarea nu cuprinde doar aria literară ci și pe cea cinematografică unde autoarea valorifică din plin roadele unei burse de documentare la Filmoteca Națională din Madrid, urmată de susținerea lucrării de masterat intitulată „Adaptări cinematografice ale romanului Don Quijote”, cercetare datorită căreia a putut configura diferitele abordări contemporane ale acestei figuri mitice în cea de-a șaptea artă. Atinând și domeniul teatrului, Andreea Olaru Cervatiuc citează un exemplu de notorietate la noi și de mare semnificație, și anume spectacolul Don Quijote montat la Teatrul Național din

► București de către Dan Puric care prezintă „un punct de vârf în această panoramă internațională” (apud Lucia Olaru Nenati).

Analizând în profunzime structura celebrului roman, autoarea decodază mai multe straturi ale raporturilor sale cu mitul, nu în ultimul rând o atitudine de „răsturnare”, parodiare și ironizare a structurilor revoluate, prin asta manifestând o conduită ce preconizează modernitatea: „Așadar fiind pe de o parte o sinteză a marilor mituri și teme antice și medievale, Don Quijote este, pe de altă parte și o reconstruire a lor modernă, o retransmitere fortificată a valorilor universale pe care eroul le reconfirmă și le dăruiește

umanității, potențate pentru viitor”. Și încă ceva, deosebit de interesant și subtil observat: „Iar atitudinea sa de reanalizare, chiar demitizare și desacralizare ironică, parodică, umoristică a atâtor teme celebre mai produce încă o consecință, aceea de a construi o modalitate precursoră a unei întregi epoci care va cultiva sau va studia cu precădere ironia, desacralizarea, demitizarea ca *modus vivendi*”. La acest punct autoarea invocă o serie de nume de notorietate precum: Søren Kierkegaard, Vladimir Jankelevith, Henri Bergson, Wayne Booth, Rene Bourgeois, Emil Cioran, Robert Escarpit, Linda Hutcheon, I.A.K. Thompson, Gilles Deleuze etc., care au acordat o atenție majoră abordărilor iro-

nice, parodice s.a. „drept care, spune autoarea, poate nu e nepotrivit a-l considera pe Cervantes drept precursor și al acestor tendințe moderne și postmoderne.”

Autoarea acestei cărți a abordat o multitudine de exemple și argumente pentru a demonstra faptul că Don Quijote a devenit de multă vreme el însuși unul dintre miturile esențiale ale omenirii. Dar iată formularea acestei aserțiuni în paginile acestei cărți de referință în domeniul cervantologiei: „Adunând în substanța sa simbolurile marilor mituri și sinteza axiologică a valorilor primordiale - epurate dar și consolidate prin creuzetul râsului - ale lumii de până la el și devenind el însuși mit, Don Quijote devine o punte ce se arcuiește între

epocile umanității legând trecutul de o actualitate fără istov”.

Aceasta carte se înscrie deci într-o serie importantă a culturii universale, aceea dedicată marelui univers cervantin, constituindu-se într-o meritorie contribuție românească la îmbogățirea acestuia cu o lucrare de profunzime și substanță și, nu în ultimul rând, de o mare limpezime a ideilor, așa precum relevă profesorul Andrei Ionescu în susținerea sa: „Cartea doamnei Andreea Olaru Cervatiuc ne îndeamnă irezistibil, cu forța inteligenței ce merge drept la țintă, să ne îmbogățim neconținut prin implicarea în dezbateră miturilor lumii, care ne înlesnește totodată descoperirea propriei noastre dimensiuni mitice”.

Incinta Mănăstirii...

Urmare din pagina 9

veanu din Brebu, reușește finalizarea și deschiderea Expoziției Permanente “I.L. Caragiale” de la Mărgineni (“I.L. Caragiale”). Adăpostită într-o frumoasă casă cu pridvor de la începutul secolului al XX-lea, situată la circa 350-500 de metri de zidurile care protejau incinta vechii ctitorii monastice a Cantacuzinilor, pe D.N. 72, expoziția reunește o serie de obiecte, cărți și mobilier care au aparținut marelui clasic, precum și o serie de scrisori, facsimile, fotografii, afișe și alte documente dedicate, în special, activității de dra-

maturg și ziarist a lui I.L. Caragiale. Un reper cultural închinat, cum o merita cu prisosință, “geniului locului” - Geniul loci Caragiale!

În treacăt fie spus, în 2002, la 150 de ani de la nașterea ilustrului scriitor, fostul Ministru al Culturii, academicianul Răzvan Theodorescu, la propunerea unor oameni de cultură, aprobase un proiect extrem de interesant de transformare a acestei locații într-un amplu complex cultural și turistic, pe lângă care ar fi trebuit să ființeze și un Centru specializat de Studii și Cercetări Caragialiene, angajament, rămas, din păcate, ca atâtea alte

inițiative în care nimeni nu investește astăzi mai mult decât niște simple vorbe de șagă, doar o născocire utopică.

Imediat după revoluția din Decembrie 1989, în climatul de sinceră și avântată emulație din toate domeniile vieții social-culturale, fusesem numit de întâiul ministru al culturii din noul regim (Andrei Pleșu) înalt responsabil cultural pentru județul Dâmbovița. După o largă consultare cu cei mai reputați critici literari și cercetători în domeniul vieții și operei lui Caragiale (Marin Bucur, Alexandru George, Barbu Cioculescu, Florin Manolescu, Theodor Vârgolici), profitând de dubla sărbătorire a scriitorului din 1992, cu aproape jumătate din alocația bugetară

alocată de Ministerul Culturii fostului Inspectorat pentru Cultură al Județului Dâmbovița, am înlocuit grotesca placă memorială plantată în pofida bunului-simț de propaganda dejistă, în 1952, cu un mic obelisc (proiectat de sculptorul Liviu Brezeanu, membru UAP), monument comemorativ placat cu travertin pe care, cu litere de bronz, executate cu mîgală în Atelierul U.A.P. din București, a fost inscripționat poate cel mai simplu text de caldă și re-culeasă aducere aminte: PE ACEST LOC A FOST CASA ÎN CARE S-A NĂSCUT I. L. CARAGIALE (1852-1912).

N.R.: Material preluat partial din revista „Jurnalul Literar”

George Petrovai

Fiind băiet, vorba poetului, mi-am format o anume imagine despre Baraba, tâlharul slobozit la cererea iudeilor, pentru ca în locul lui să fie crucificat Iisus, văzându-l ca pe un scelerat fără pereche, o bestie ce trebuia izgonită dintre oameni!

Mai târziu, dezgustul față de odiosul personaj noutestamentar s-a transformat sub presiunea exemplelor oferite de semenii, într-o certitudine deloc încurajatoare: Spiritul mult hulitului Baraba n-a murit, ci, de la o generație la alta, el a fost preluat de fratele fiului risipitor, inspirata expresie a lui Constantin Noica, prin care gânditorul nostru căuta să definească fariseismul pernicios al indivizilor preocupați doar de gândul de-a părea cât mai demni!

Fiecare epocă, fiecare zonă și colectivitate își are propriul Baraba, un Baraba multiplicat exponențial pe măsură ce omenirea urcă pe scara civilizației. De fapt, într-o lume ultracreștină și foarte puțin credincioasă, precum cea în care trăim, câți dintre semenii noștri cu stare se sinchiesc de crucea prea grea pe care cohorte nesfârșite de vitregiți o poartă pe umerii lor slăbănogi, într-un urcuș epuizant pe Golgota concurenței fără cruțare?

N.B. Ei da, ca de fiecare dată, în actuala campanie pentru foarte confortabilele fotolii parlamentare, puzderia competitorilor de toate gabaritele materialului și culorile interesului, înțelegând cu disperare să semene speranțe în cugetele

Baraba

fratele fiului risipitor

și intențiile de vot ale alegătorilor, promițând marea cu sarea, deși ei știu prea bine că toate aceste speranțe se nasc moarte, întrucât sunt rezultatul nerușinatei împerecheri dintre minciună și necinste...

Dacă privim lucrurile din acest unghi, atunci noutestamentarul Baraba ne apare ca un biet mieluleșel în comparație cu ferocii săi discipoli, lepădați de istorie pe toate meridianele globului, iar de fatalitate pe meridianele și paralele mioritice.

De fapt, ce vină i se poate imputa lui Baraba că a fost preferat de iudei în dauna Mântuitorului? Era condamnat la moarte pentru faptele mârșave comise și, pesemne, omul chiar se împăcase cu soarta, deși iubea viața. Deodată, hodoronc-tronc, este anunțat că-i liber, iar el observă cu uimire că altcineva, un necunoscut slab, gârbovit, cu fața acoperită de lațele părului său lung, poartă cu greutate crucea ce-i era lui menită.

Sigur că se miră. Ar vrea să știe cine-i condamnatul care i-a luat locul, dar străjile romane îl înjură și-l alungă. Iar afară, lumina puternică a soarelui îi rănește ochii și urletele mulțimii înfuriate îl asurzesc. De-abia într-un târziu se dă seama că lumea n-are nimic cu el, nici măcar nu-l bagă în seamă. Ea are ce are cu

acel sărman strivit sub greutatea crucii. Pe el îl înjură și-l scuipă, lui îi cer moartea și, după cum constată Baraba, pe el l-ar sfârteca mulțimea în bucăți dacă gărzile romane nu i-ar curma avântul, lovind în dreapta și în stânga cu săbiile și sulite.

Deci, ce vină are Baraba, mai ales că Mântuitorul își anunțase moartea și învierea?! Baraba și Iuda, nu au fost decât niște unelte oarecare, prin care s-au împlinit punct cu punct Scripturile și s-au adevărat spusurile Învățătorului.

Scriitorul suedez Pär Lagerkvist, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură pe anul 1951, prezintă în romanul său Baraba (Barabbas în original), roman apărut în anul 1950, enorma schimbare petrecută în ființa și viața lui Baraba după evenimentul major din ziua Paștelui iudaic.

Într-un cuceritor stil simplu, scriitorul prezintă drama lui Baraba datorită necunoașterii lui Iisus și a misiunii sale. Dorința lui de a se apropia de mesajul cristic, dar nedusă cu fermitate până la capăt, refuzul comunităților creștine de a-l primi după ce el își declină numele („Piei de aici, blestematele! îi spusă cu furie”), însingurarea și izolarea în brațele cărora se abandonează, toate acestea îi ac-

centuează posomoreala pe măsură ce înaintează în vârstă, pentru ca la Roma să moară crucificat alături de creștinii nevinovați, dar acuzați de împăratul Nero că au dat foc orașului, după ce el, renegeat mai înainte de-a deveni creștin împlinit, fusese cu adevărat surprins de soldați în timp ce incendia, convins fiind că „răstignitul de pe Golgota se întorsese” ca „să pună capăt acestei lumi, (...) să o pună pe foc, așa cum promisese”.

Personajul lui Lagerkvist, magistral înfățișat cu lașitățile, trădările, frica de moarte și obstinția însingurării sufletești și a izolării de semenii prin necunoașterea, mai exact prin neaplicarea mesajului cristic de a iubi, un asemenea personaj mai degrabă stârnește mila decât oroarea.

Deși s-a caracterizat drept „un credincios fără credință, un ateu religios”, Pär Lagerkvist își desfășoară acțiunea romanului pe coordonatele câtorva dintre marile adevăruri ale acestei credințe: în creștinism nu există deșeuuri umane, toți oamenii sunt egali în fața lui Dumnezeu, fiecare om păstrează în sine și în faptele sale șansa mântuirii...

Dar de Crăciun

„O carte ca un cântec”

Angela Cîrstoiu

Ce poate fi mai minunat pentru un copil decât să aibă propria carte? - pentru a cita pe autoarea AURELIA RÎNJEA, să aibă „un castel din cuvinte”. Apariția volumului „Alfabet pentru bunici” ne-a readus la vârsta copilăriei. Este o carte pe care o așteptam cu multă nerăbdare, deoarece voiam să văd modul în care un poet cu profunzime sufletească se deschide copilului din noi. „Alfabet pentru bunici”, inedit realizat deoarece poezia alternează cu proza, iar prima parte în care autoarea se simte copil, se completează în partea a doua cu poezia gravă a unei maturități așteptate. Se urzește o poveste ca o melodie ce îți farmecă sufletul. Aștepti să afli cum „prințesa Alexia” și-a croit drumul spre noi. Folosind limbajul ludic, poeta își exprimă bucuria interioară cititorului. Cuvin-

tele se aleg singure din prea multă dragoste. Poveștile imaginate au tonul firesc pentru că se desprind de cele mai multe ori din realitate: prințesa cu părul ca grâul și ochii asemenea mării te privește din fiecare pagină a cărții, ce are o prezentare minunată realizată de Editura Karta-Graphic, Ploiești. Dragostea poetei - (bunică foarte devreme) transpare din fiecare literă așezată pe hârtie. Fericea îi inundă și ne inundă sufletul. Universul interior este dominat de prezența Soarelui care „se înfoaie și se scaldă în iaz” (Cu cercul). Naivitatea textului trimite la copila care descoperă lumea. Hazul versurilor provine din faptul că poeta privește în jur și găsește cele mai plastice alegorii: „piticii leagănă băncuța” (Piticii), „gărgăriță drăgălașă / ești mereu tare poznașă” (Gărgărița), „verea sprintenă / spui într-una prinde-mă” (Verea); ies la iveală - cocoșul, rața, bobocii, pisica, oaia, porcul - o lume pe care „prințesa de la oraș” o privește cu lumina ochilor intens albaștri pentru a o descoperi. Se regăsesc amintiri depuse cu grijă în sertarul sufletului

- „Părul copilăriei”, care te trimite alert în lumea copilului ce se află în centrul universului „familiei numeroase”. Întrebarea cu care se încheie prima parte - „Voi oameni mari, de ce ați uitat să fiți copii?” readuce cititorul la realitate, dar îi împinge curiozitatea pentru atunci „când vei fi mare”... În partea a doua, o regăsim pe poeta Aurelia Rînjea din volumele anterioare. Ne conduce cu aceeași ușurință a exprimării într-o lume metaforică: „aripi de noapte”, „ghiozdanul cu vrăbii”, „timpul înflorit”. Imaginile vizuale - („grădina cu meri”) se împletesc cu cele olfactive („mirosul de prun”) și auditive („adiere de leagăn”).

Poeta sugerează trecerea timpului printr-un limbaj încărcat de simboluri: „lumina unui alt început”, „abur de răsărit”, „noaptea sub lespedeza zilei”, „după culmea boncane dimineată”.

Printre rânduri și cuvinte identificăm persoanele care au marcat copilăria Alexiei, ființele dragi poetei: „În grădina cu meri / Înflorită mereu / O Iulie”.... „Pășește mândră / O Doină”, „Celălalt s-a ridicat / Odată

cu Maria”. Cântecul din poezie trimite la vârsta înocenței, chiar dacă s-a răspândit copilăria „în castele de păpădie”, „copilăria aleargă în același loc”.

Se simte o puternică legătură cu spațiul geografic al muntelui de sare din care poeta își extrage sursa versurilor sale și re-trăiește amintirile personale: „dorul de casă”, „sarea cu gust de poveste”. Să nu uităm că tema volumului este însă copilăria, pe care poeta ar vrea să o păstreze nealterată pentru prințesa Alexia, care crește prea repede. Mulțumim poetei care a trimis și de această dată sufletelor noastre sensibilitatea care alimentează fântâna POEZIEI!

Puncte
de vedere

Emil Stănescu

De aceea, omul se concentrază în chip ranchiunos pe detaliul penibil al dedicației aruncate poate prea grăbit de scriitorul obligat să se achite funcționărește față de un copil aflat într-un extaz naiv, dar căruia nu avea cum să-i spună mare lucru, înaintea de a se întoarce la gară, în anii în care, pentru o frază sau un cuvânt, puteai să faci ani buni de pușcărie. Și aici, se vede clar îmbrățișarea iubitoare a unei umbre de către hipertrofiatul personaj lăuntric al d-lui A.Ș., Hocus-Pocus!

Așa încât: Ești scriitor?! Pocus! Ești vreun critic mai răsărit?! Pocus!. Cel care face legea este Alex Ștefănescu, cel care searată la fel de vânos precum milițianul de la barieră: Poc!, cu ciomagul, că doar de ce sunt puși criticii să scrie la gazetă?! Doar pentru a face critică adevărată?! Nici vorbă! Poc și Pocus!

Și-a făcut cineva temele mai bine?! Dă-i zece (la

Să ne bucurăm împreună de... gafele critice ale lui Hocus-Pocus... (3)

palma) tătarului, că poate, da, nu vrea (nu e de-al nostru)! Poc!

Nu e de mirare că tineri autori, prozatori sau poeți, nici nu vor să audă de viață literară, de mediu literar românesc. Au fost chiar și răzmerițe juvenile, acum câțiva ani (cazul Ianuș), pe care oameni cu greutate (la figurat!) ca A.Ș. nu le-au luat în serios. Astăzi, chiar cuvintele scriitor, poet li se par greu de acceptat multor tineri, când e vorba să li se aplice ca niște etichete, în pofida faptului că aceștia merită din plin onoarea de a fi numiți scriitori. De ce oare?! Pentru că oameni ca A.Ș. după ce arată în chip grosolan că-i disprețuiesc pe scriitori, se erijează în purtătorii lor de cuvânt, se afișează pe sticlă, se îngheșuie la radio, ocupă prim-planul mass-media românească numindu-se scriitori, reprezentanți ai scriitorilor, producându-le tinerilor, care cunosc prea bine adevărata stare de lucruri, o reală și pernicioasă lehamite. Pocus! Noi, critici-circarii suntem gazdele literaturii, nu chiriași, ca neisprăviții aceea de poeți! Pocus!

De ce oare am ajuns să-i auzim pe tineri ca Filip Florian ori Svetlana Cârstean dar și mulți alții

vorbind de această îndepărtare de nobila breaslă scriitoricească de vreme sunt autorii unor cărți reușite?! Pentru că oameni ca A.Ș. după mintea cărora cultura română și limba română vor dispărea în treizeci, patruzeci de ani, sunt în continuare în fruntea Uniunii Scriitorilor din România și nu vor să lase locul unor oameni mai tineri, mai credibili, mai cu har, ocupând locurile pe care nu le merită, înconjurați de acoliți lipsiți de merite, dar interesați de alte prostii (T.Arghezi). Astfel de oameni nu mai fac nimic creator, pentru o literatură în care nu mai cred, dar de pe urma căreia trag multe foloase (a.s.v. și emisiunile radio cu înregistrări pline de discursuri penibile, pline de encomioane reciproce ale belferilor și redactorilor obedienți gen Cristian Bleotu sau Teodora Stanciu).

În acest context, e greu de crezut că un actor de talia lui Ion Caramitru, aromân precum Toma Caragiu, cunoscător al acelei Strămoșeasca dimândare s-ar fi declarat de acord cu alcătuirea pestriță, dintr-un opuscul penibil al d-lui A.Ș. pentru că nu-l văd moralmente capabil să se asocieze cu un astfel de

personaj duplicitar care pentru o simbrerie mică pe la gazete e în stare să amestece bunul cu răul, frumosul cu urâtul și conștiința cu inconștiența. Toma Caragiu, amintit adineaură, spunea în limba aromână aceste cuvinte: „Blestem mare s-aibă-n casă/Cari de limba lui se lasă!”

Dar (zicem noi), lui Hocus-Pocus (alias Alex. Șt. n.n.) nici că-i pasă!

Și totuși, trecând dincolo de aceste anomalii, bine că există rezerve de răbdare, bine că autorii de astăzi au un marele avantaj, cel al tinereții.

Să nu ne pierdem încrederea în creațiile autorilor români și să sperăm la zodii critice mai norocoase. Vremurile ce vor veni, să sperăm, vor fi prielnice! Autorii au fost dintotdeauna și sunt convinși și acum de importanța criticii adevărate, responsabile, creatoare: „Naștem buroiuni/Când mintea stă, când însă ni se spune/Unde-am greșit, ca grâul ne-nspicăm.”

Sunt cuvintele celui mai îndreptățit spirit ce poartă numele de autor în cultura europeană! Ele vin și astăzi să ne susțină moralul în această confruntare cu aroganța.

Tinerii Paul Cernat, Luminița Marcu, Adina Di-

nițoiu sau Mircea A. Diaconu de la Suceava, dar și alții ne dau speranțe. După turnirul de la R.R.Cultural, am auzit vocile acestora venind în consonanță cu demersul meu: operele literare ale oricăror autori, indiferent că sunt din capitală sau din provincie (nu doar ale celor din grupurile agresive din jurul unor reviste din capitală) au drepturi egale pentru o judecată atentă, fină și fără idiosincrasii ori parti-pris-uri, au dreptul să se constituie în repere ale literaturii române de astăzi.

Când se apleacă asupra unei cărți noi, a oricărui autor, Criticul trebuie să-și aducă aminte versurile lui Mihai Eminescu: „Tu trebuia să te cuprinzi/De acel farmec sfânt” și abia apoi, cunoscând și celelalte lucrări ale autorului, dacă la lectură acea cuprindere sfântă se realizează, actul critic va triumfa, iar Hocus-Pocus va dispărea în inevitabilă uitare, adică acolo unde-i este locul, în lumea iluzioniștilor fără har, la coșul de gunoi al literaturii, unde se adună toate desenele mohorâte, făcute cu creonul de indivizi neînzuerați.

Suntem îndreptățiți chiar de paradoxalele cuvinte ale lui Alex.Șt., ce i se potrivesc de minune: „Nimeni nu recunoaște că a greșit, chiar dacă a greșit în mod evident. N-o recunoaște nici când rămâne singur cu sine. Se minte până la sfârșitul vieții și moare împăcat. Acesta e, probabil,

secretul celui zâmbet de mulțumire interioară pe care îl vedem pe chipul unor morți întinși pe catafalc.”

De acolo, de pe pagina amintită, chipul zâmbitor al lui A.Ș. ne privește și astăzi, mulțumit și plin de sine.

A.Ș. e încă la putere. Poc! Pocus! Hocus-Pocus!

Feriți-vă, autori!

Întrebarea care se pune este, totuși, până când?!...

Răspunsul trebuie să-l dea autorii, amintindu-și ceea ce marele Will le-a adresat parcă în mod expres, prin vocea lui Menenius

acestor critici-circari de serviciu ai literaturii române: ” În lături!” Mersul înainte al literaturii române este unul implacabil.

Notă:

Prezentul text urma să facă parte din articol, atunci când acesta a fost redactat, în urma cu doi ani. Actualmente nu mai este de actualitate, de aceea l-am extras din context.

Se zice că Luminița Marcu ar urma să-l înlocuiască pe Gabriel Dimiseanu, de n-o fi făcut-o deja (nu știu, pentru că nu mai citesc de câțiva timp acea revistă). E o schimbare fără viață prea lungă... Nu cred că L.M. va putea rezista prea mult acolo unde domnește ceva putred... în Danemarca.

Sper să mă înșel și-i doresc din toată inima să poată ignora, cu toată forța redutabilă, acea autoproclamată gazdă a literaturii române (A.Ș., n.n.)! Dar, cum la umbra

marilor stejari nu pot crește alte specii, mă îndoiesc că schimbarea ar avea alt rol decât unul de fațadă, de imagine (și de conjunctură) până când, din off va apărea un tinerel obedient, pe gustul șefilor.

Sper să mă înșel, dar, auzind-o pe d-na Ileana Mălăncioiu întrebându-se retoric, cum de unii (în speță N.M. sau A.Ș.) pot să cumuleze funcții și salarii atât din țară cât și din străinătate, cu toate că au de multă vreme vârsta de pensionare, mă îndoiesc că L.M. va reuși să tropăie în cadența binomului criticist ce a supraviețuit unei revoluții și încă tropăie cu brio prin lumea literară românească, mai abitir ca oricând, pentru că au înăbușit încă o dată orice urmă de echilibru în relația autori-critici.

În vremea aceasta, chiar și tinerii critici înzestrați sunt trimiși la plimbare, pe la alte reviste, pentru că s-au pronunțat altfel decât pe linie la adresa marilor opere ale binomului!

Aceste reflecții s-au dovedit pline de adevăr. L.M. n-a acceptat rocada. Și bine a făcut! Timpul ne-a dat dreptate.

Numai spiritul sec va ra-

mane nevolnic

Acolo unde dorm intamplari de demult

Si nu va tasni inoit spre iinalturi

Poate ani de-a valma au fost sortitre sa dureze Peregrinarile lor peste ape

Sau poate zile sau clipe Nicicand cu-adevar nu vom stii toate-acestea Caci implinirea-n creatii absoarbe

Nisipul a zeci de clepsidre de-odata

Sau face ca timpul pe-alaturi sa curga

Fie sa fii tu secunda ora

Si tu ora fie sa fii o zi,

Spre a se naste atata lumina

Cata se-nalta din poezii Mutatia semnelor! Asa se intitula o carte alui Michel Boutor pe care mi-o amintesc din adolescenta bucuresteană.

Nichita Stanescu a inaltat un imens omagiu lui Mihai Eminescu alegand si promovand, iata, pentru mai bine de 20 de ani Oda (in metru antic).

O ramai se numeste poemul eminescian ce va trebui sa se substituie, prin interventia mea de acum, pentru alti 20 de ani (cel putin! n.n.) Odei (in metru antic) impusa pe timpul, si de catre cunosculatorul profund al lui Horatiu, nimeni-altul decat Nichita Stanescu.

**Florentin
Smarandache**

Ca matematician și ca scriitor, eu am participat, mai ales după emigrarea în SUA (din anul 1990), la diverse întruniri (congrese, conferințe, seminarii etc.) de matematică și de literatură. Cum în ultima vreme am fost coautor al mai multor articole de fizică, cred că vremea a venit să particip cu o comunicare științifică și la o întrunire a fizicienilor: cea anuală a Filialei California-Nevada a Societății Americane de Fizică. Evenimentul va avea loc în orașul Pasadena (pronunție: Pesă-diină), statul federal California, la 16 km de Los Angeles, în sud-vestul SUA, în apropiere de New Mexico, statul federal în care locuiesc eu (voi călători cu avionul).

Etimologia toponimului Pasadena nu este pentru mine clară: se spune că pornind de la numele dat de indienii localnici, spaniolii ar fi tradus expresia indiană prin „Coroana văii”, iar în altă variantă prin „Cheia văii”. Însă, în limba spaniolă, cuvântul „Pasadena” nu are vreun

La Caltech, cu „nemateria” printre fizicieni

înțeles, probabil că este o stâlcire a nu-melui indigen. Oricum, orașul a devenit celebru și numele său a fost dat și altor orașe din SUA, câte unul în statele federale Maryland și Texas. În statele federale California și Florida există South Pasadena (Pasadena de Sud), iar în statul federal Missouri există Pasadena Hills (Pasadena din Deal) și Pasadena Park (Pasadena din Parc). Dar, există acest nume și în două țări străine: Pasadena, în Provincia Newfoundland și Labrador, din Canada, precum și Pasadena în statul South Australia, din Australia, unde este o sububie a conglomeratului Adelaide – capitala și cel mai mare oraș acestui stat australian.

Paradoxul onomastic al asociației fizicienilor americani

Asociația fizicienilor americani, a doua din Lume, ca mărime, după cea din Germania, a fost înființată acum 111 ani, în anul 1899, cu numele American Physical Society (Societatea Americană de Fizică), având ca acronim APS. În denumirea acestei organizații guvernamentale științifice s-a folosit adjecti-

vul physical („de fizică”, dar care are și alte înțelesuri), nu substantivul physics („fizica”, știința a Naturii care studiază materia, mișcarea ei în spațiu-timp și toate conceptele legate de ea, în primul rând energia și forța). Într-un secol, viața a evoluat mult și fizicienii americani, și-au zis că „De-acuma, zău, nu se mai poate/ De-atâta ambiguitate!” (distihul îmi aparține): physical mai înseamnă „real” sau „fizic” (legat de corpul uman), dar și „examinare medicală”; în plus, se poate face confuzie cu physical education (orele de educație fizică din școală), cu physical therapy (terapie fizică), cu physical jerks (exerciții fizice de menținere a sănătății), ca să nu mai spun de physical sciences („științele fizice” – fizica, chimia, astronomia, care studiază materia, energia și modul de evoluție a Universului)!

Fizicienii americani au spus că s-au săturat ca întrunirile lor să fie confundate cu unele sportive și în anul 2005, în urma unui sondaj electronic, s-a hotărât schimbarea numelui societății lor, înlocuind Physical cu Physics. Din cauza complicațiilor...

juridice, Comitetul Executiv al APS a abandonat ideea, dar a adoptat un nou logo (desen sau simbol utilizat pentru promovarea imaginii unei asociații sau a produsele unei companii), în care apare și expresia APS physics.

Gastronomie iraniana de... California!

Sunt în orașul Pasadena, din statul federal California, la restaurantul persan „Heidar Baba” (numit astfel după numele u-nui munte din Azerbaidjanul iranian, din nord-vestul Iranului), aflat pe East Colorado Boulevard, aproape de hotelul meu, nu-mit Pasadena Central Travelodge, de pe același bulevard. [Fac o paranteză legată de Azerbaidjan. Etimologic, în limba azeră veche, „Azerbaidjan” înseamnă „Țara Focului”, nu-mit astfel de la „focurile vii” ce ardeau în crăpături ale scoarței terestre, prin care se scurgeau gaze naturale, zona fiind una petroliferă. În Azerbaidjanul nordic, lângă capitala acestuia, Baku, s-a păstrat un Templu al Focului Veșnic. Azerbaidjanul istoric era locuit de o populație de origine iraniana, cu limba azeră veche, din familia limbilor iraniene, și cu zoroastrismul ca religie, dar între secolele XI-XIX, în urma invaziei neamurilor turce din Asia Centrală, s-a produs, treptat, o turcizare a populației, care acum are o limbă turcă și re-

ligia islamică.

În Antichitate, Azerbaidjanul, care era provincie în Imperiul Persan, a făcut parte din Imperiul Macedonean al lui Alexandru Macedon, apoi din Imperiul Seleucid (partea de nord-est a moștenirii Macedoneanului). Au urmat secole de istorie frământată a Azerbaidjanului, cu un regat numit... Albania (nu există o explicație a acestui nume paradoxal, de origine necunoscută, iar istoricii au denumit acest stat Albania Caucasiană, spre a nu fi confundat cu statul omonim din Europa!), care a fost, la un moment dat, vasal al Imperiului Roman. Apoi, s-a luptat cu succes împotriva regatelor vecine, Armenia și Georgia, cu multe imperii, care l-au ocupat: Imperiul Sussanid, Imperiul Bizantin, Califatul Abbasid (de la Bagdad), Imperiul Selgiucid (turco-persan), Imperiul lui Tamerlan (turco-mongol). După prăbușirea imperiului acestuia, în Azerbaidjanul istoric s-au creat două regate, care au luptat împotriva Imperiului Safavid (iranian, cucerit de musulmani), în care au fost incluse.

Imperiul Otoman a ocupat pentru unele perioade, părți din Azerbaidjanul iranian. După decăderea Imperiului Savafid, pe teritoriul Azerbaidjanului istoric s-au format mai multe hanate, formal independente de statul iranian. În Caucaz, a apărut apoi influența Imperiului

Rus, care s-a declarat salvatorul de la islamizare a celor două regate creștine caucaziene, Georgia (numită și Iveria sau Gruzia ori Sakartvelo – în limba gruzină) și Armenia. În 1783, Rusia a oferit protecție regatului din estul Georgiei, pe care l-a anexat în anul 1800 și în următorii zece ani a mai anexat două principate gruzine (ultimul a fost „înghițit” în 1859).

În anul 1812, Rusia țaristă a ocupat partea de nord a Azerbaidjanului istoric (iar în 1813, Armenia de Est). Când a avut prilejul favorabil, Imperiul Țarist a ocupat și partea de sud a Azerbaidjanului istoric – Azerbaidjanul iranian (în 1909; 1912-1914; 1915-1918). În 1918, în urma prăbușirii Imperiului Țarist, Azerbaidjanul de Nord, s-a declarat independent, cu numele Republica Democratică Azerbaidjan (prima țară musulmană parlamentară din Lume și care a dat femeii drepturi egale cu bărbatul!), dar bolșevicii, interesați de petrolul ei, au ocupat-o în anul 1920 și au transformat-o în Republica Sovietică Socialistă Azerbaidjan, care la destrămarea URSS, în 1991,

s-a proclamat independentă, cu numele Republica Azerbaidjan. Totuși, în 1993, aceasta a intrat în Comunitatea Statelor Independente (CSI), compusă din fostele republici sovietice socialiste, cu excepția țărilor baltice, iar mai târziu și cu cea a Georgiei.

În perioada 1920-1921, forțele armate bolșevice ale Rusiei sovietice au ocupat și Azerbaidjanul iranian, precum și alte părți din Iran. Nici URSS nu a scăpat prilejul de „a unifica” Azerbaidjanul: în perioada 1941-1946 a ocupat Azerbaidjanul iranian, proclamând aici, în luna mai 1946, o fantomatică republică sovietică socialistă autonomă, care, în urma presiunilor diplomatice ale Marilor Puteri învingătoare în Al Doilea Război Mondial, a fost dizolvată în luna noiembrie 1946, când Azerbaidjanul iranian s-a reunificat cu Iranul.]

Dar, să revin la restaurantul iranian din Pasadena, statul federal California, la care rămăsesem: mâncare iraniană nu mai gustasem eu! Însă, de curiozitate...

Totuși, în 2003, când am fost în Cairns, Australia, la cea de-A VI-a Conferință Internațională de Fuziunea Informației, profesorul universitar Mohammad Khoshnevisan, de origine iraniană, care lucra la o universitate australiană, mă servise cu o salată iraniană, Musto-

khia (salată cu... iaurt de casă, cu castraveți tăiați felii, aromată cu mentă, bucățele) – avea un gust ciudat, dar plăcut. Am servit un Hommus cu pâine (năut pisat, cu pastă de susan, cu usturoi și ulei de măsline, plus zeamă de lămâie și bo-ia): 4,50 \$, iar ca desert, Zoolbia & Barmieh (patiserie înșiropată cu miere, asemeni celei știute de mine prin perioada 1982-1984, când am predat matematica la un liceu din Maroc, consumată de localnici în luna Ramadanului – cea mai importantă sărbătoare musulmană): îmi par prea dulci (3,75 \$).

Este frumos în California!

Palmieri, călduț, iar pe străzi este curat. Aș vrea să am a-ici un job... Salariile sunt mai mari, dar și prețurile-s ridicate. Să-ți cumperi o casă, este extrem de scump. Unii se mută în statele federale vecine, unde e mai ieftin să-ți achiziționezi o locuință.

Fotbalul - „Cenușăreasa... americană”!

Va urma

Mircea Cotârță

Melancolia amintirii

Mihail I. Vlada a fost unul dintre cei puțini care s-au dăruit în modul cel mai sincer culturii dâmbovițene. Iubirea sa pentru cuvântul scris și tipărit a fost așa de mare încât de foarte multe ori a preferat să uite de sine însuși. Într-o perioadă când pofta de arginți i-a determinat pe unii să transforme cultura într-o marfă scoasă la mezat, Mihail I. Vlad a preferat să deschidă larg porțile editurii "Macarie" debutanților. Nu a avut o viață plină de bucurii materiale, dar a avut o existență presărată de satisfacția împlinirii materiale. Mihail I. Vlad a fost cel care sincer și nu protocolar formal i-a adorat până la uitarea de sine pe Mihai Eminesci și Nichita Stănescu. De asemenea, Mihail I. Vlad, din clipa în care a pășit pe podul de flori a înțeles definitiv adevărul sens al identității naționale în spiritul patriotic al unirii, prin ~tefan cel Mare cel Sfânt și iubitor de glia strămoșească. El este cel ce a dat consistență eternelor sale iubiri prin veșnica suavitate a cuvântului, editând "Pe o coajă de vocală", antologie de poezii dedicate celui ce a fost Luceafărul poeziei românești din secolul al XX-lea, "Almanahul «Mihai Eminescu»", căci spre deosebire de alte literaturi europene, poezia românească este unică prin faptul că a avut doi Luceferi, iar Mihail I. Vlad a fost fidelul lor paj.

Dar, să nu uităm nici volumul "~tefan cel Mare și Sfânt" care prin sumarul său poate fi considerat puntea lacrimilor sufletelor fraților brutal despărțiți de frații de peste Prut. În toate demersurile sale culturale, Mihail I. Vlad a fost sincer, de o sinceritate așa de cristalină ca roua dimineților, acele dimineți pline de speranța ieșirii din marasmul comunist și tocmai această incendiară sinceritate le-a speriat pe slugile gulagului românesc să-l denigreze. Mihail I. Vlad nu a fost dorit de unii slujbași ai culturicismului local, dar nici de unii scribălăi dâmbovițeni infatuați. Mihail I. Vlad a fost, așa cum îi stă bine celui născut pe-o margine de eternitate, o fire modestă care a preferat să se sfășie sufletește pentru alții, viețuind într-o permanentă melancolie de cărturar autodidact. Ideea de românită era a doua sa trăire și asemenea unui nou Badea Cârțan, de unul singur, nesprijinit de nimeni a preferat să poarte poverile slovei dulcelui grai, din fosta Românie Mare, dincolo de Prut și dincolo de Dunăre, la românii din Basarabia și din Uzdin.

Mihail I. Vlad a fost apreciat în Ardeal, la Chișinău, în Banatul sârbesc, în rândul diasporei

românești din Statele Unite și, dacă soarta i-ar mai fi dat ani de viață, ar fi fost apreciat oriunde în lume unde ar fi existat comunitate românească, fiindcă el a trăit intens pentru tot ceea ce însemna românism, pentru orice formă culturală care se transforma în emblema identității naționale, de la cântul fluerului și al naiului, de la dansul și portul popular, de la șoapta versului rostit cu măiestrie de poezii neamului până la adierea zefirului pornit de pe plaiurile nașterii sale către cele patru ounțe cardinale. Mihail I. Vlad a ars prea intens sufletește și spiritual pentru ideea de cultură. Neobosit, a încercat și chiar a reușit să-i facă cunoscuți pe unii tineri poezii dâmbovițeni. De fapt, sufletește și spiritual, el a reușit să-i unească, într-o oarecare, pe dâmbovițeni cu basarabeni și cu uzdineni. Chiar a reușit, dar cu ce s-a ales. Partea sa de răsplată a fost chinul de a exista, uneori împotriva voinței funcționarilor culturii locale. De-ar mai trăi, câte n-ar avea de povestit Mihail I. Vlad despre infernul terestru prin care a trecut pe plaiurile peste care își întinde umbra măreață Turnul Chindiei. Numai el știe prin câte a trecut pentru a tipări revista de

Mihail I. Vlad

cultură "Târgoviștea" care se dorea o publicație a românilor de pretutindeni. A inițiat și a condus Festivalul de literatură pentru tineret "Pana Văcăreștilor", între 1971 - 1975. A inițiat și a condus Societatea literară "Alexandru Vlahuță" între 1970 - 1989. A fonat și a condus Editura "Macarie" între 1993 - 2006. Ar fi putut mult mai mult dacă artropodele ivite din bezna roșie l-ar fi lăsat. Dar n-a fost să fie, deoarece Mihail I. Vlad n-a fost dorit zarafii culturii, acei zarafi ce și-au metamorfozat propria lor ființă în mobilierul și mochetele birourilor culturii locale. Să nu se uite niciodată că Mihail I. Vlad a trăit și pentru a promova tinerele talente, dar și pentru a da tiparului pe cei care până în 1989 n-au avut dreptul sau șansa de-a se exprima liber în Cetatea Literelor. Mihail I. Vlad a avut măreția celui care a trăit pentru cultura locală, măreția altruistă a celui care a respirat prin patosul trăirii lirice, prin bucuria de a se contopii sufletește cu poezia. ►

► Mihail I. Vlad a fost o voce singulară ce nu s-a încolonat umil alături celor ce n-au mai putut să perceapă cultura dincolo de îngustul lor orizont, chiar dacă zidurile se prăbușiseră. Dacă e să fim corecți, dar când a putut să fie corect român-

nul oficial și oficializat, pentru ceea ce a făcut, Mihail I. Vlad ar trebui să aibă un bust pe o încă inexistentă alee târgovișteană a oamenilor de cultură dâmbovițeni. În felul său, Mihail I. Vlad a fost un Macarie de început de secol veninos.

Mihail I. Vlad, obosit

de prea multă dezamăgire, a plecat discret, într-o noapte de Decembrie, mulțumit poate că a mai fost încă o dată martorul nașterii Mântuitorului, a celui care-i va mântui sufletul, căci în viața pe care o dus-o în umbra celor treizeci și trei de voievozi, Vlăduț,

cum îi spuneau prietenii, mulți, puțini câți a avut, a fost și el răstignit pe cea mai infamă cruce, cea a răutății lumești. Dar Dumnezeu l-a izbăvit întru cele veșnice de povara condiției de întrupat din țărână, i-a eliberat sufletul de chinul de-a fi în trup de țărână.

Geo Popescu

Rătăcind, călătorind, visând, bolnav de românism, s-a stins singur și neînțeles, în cea de-a doua noapte a Crăciunului 2006, Mihail Vlad.

Poate că acum s-a așternut liniștea uitării... dar pentru membrii grupului „La noi acasă”, contaminați de drumurile lui „Nichipercea”, așa cum fusese răsfățat de noi, cei care îl consideram un adevărat urmaș al lui Badea Cârțan, a rămas viu.

E viu pentru toți care l-au însoțit în peregrinările culturale, intercalate și cu momente închinat lui Bachus, în semn de sfințire a sentimentelor reciproce. Sorin Ioniță, Marin Florea, Ionel Florea, Mihai Mihail, Sandu Chirițescu, Adrian Popescu, Mihai Duce, Claudiu Duică, Emil Burnei, Aurel Gădescu Iancu Vale și alții, care au descoperit sub inițiativa lui optimistă o lume românească, deosebit de ospitalieră, păstrătoare a tradițiilor și receptivă la actele de cultură, trăiesc și în prezent imaginea lui exotica, de neconfundat, de călător perseverent, de poet, de prieten.

La Uzdin (Serbia), la Tereplecea și Cernăuți (Ucraina) și la Skopje (Macedonia) am cunoscut puternice comunități românești pentru care Mihail Vlad era un adevărat poet, lider, prieten și activist al patriei comune „limba română”.

Pentru că era om, pentru că era sincer, modest și visător, l-am privit uneori cu ironie, dar totdeauna cu sinceră prietenie și bucurie. L-am însoțit cu entuziasmul pe care ni l-a transmis la manifestări culturale, am fost alături în inițiativele lui de a tipări cărți pentru membrii comunităților din afara granițelor și de a-i sprijini în anumite împrejurări.

În clipele numeroase petrecute cu el am descoperit, chiar lângă noi, pe cel mai cunoscut târgoviștean. Oriunde, la Alba-Iulia și Bistrița, Turnu Severin și Călărași, Baia Mare și Su-

ceava, era primit cu bucurie sinceră, ca un adevărat sol și prieten al scriitorilor și culturii.

Era de multe ori singuratic și trist, trăia fără să se preocupe de existența materială, dar totdeauna cu speranțe și inițiative.

Cu mijloace puține, a inițiat și a realizat ziare,

reviste, festivaluri, edituri. Rămân reprezentative revista „Târgoviște”, Festivalul de poezie „Mihai Eminescu”, Editura „Macarie”.

Toate acestea îl fac să fie viu, pentru noi, pentru românii de la Uzdin și fratele de suferință Vasile Barbu, pentru cei din Ucraina, pentru aromânii de la Skopje, uniți în românism de Vanghea Mihani Sterie.

E viu pentru poeții și boemii, din Târgoviște și din țară.

E viu, pentru că „trupul cuvântului” său nu a murit.

E... viu

Poeme de Mihail I. Vlad

Ars poetica

Murim câte puțin
într-un poem,
rătăcim o noapte
în vise,
uităm o neputință
sau o posibilă iubire.

Mai rătăcim
câte-o noapte
în vise,
mai murim
câte puțin
într-un poem

nescris încă...

Aș vrea

Același
răsărit de soare,
distanța dintre noi
să o micșoreze.

Iar asfințitul
uneltind din umbră,
să ne prăvale
în miros de frunză.

Să fie așa...
în semnul crucii!

Vești aceiași ursitoare,
la geamul spart...
de vremea în plimbare.

prof. dr. Gheorghe Valerica Cimpoca

În căutarea adevărului.

Despre adevăr (3)

„Libertatea este să exprimi și să trăiești propriul tău adevăr”

Există o singură promisiune sacră, să exprimi și să trăiești propriul tău adevăr. Orice altă promisiune înseamnă o încălcare a libertății, iar acest lucru nu poate fi niciodată sacru. În realitatea oamenilor, vei descoperi că întotdeauna cauți să iubești și să fi iubit. Vei descoperi că întotdeauna cauți să tânjești ca acea dragoste să fie fără limite. Și vei descoperi că întotdeauna dorești să fi liber să o exprimi. Dragostea este fără limite. Nu există început și nici sfârșit. Nici înainte și nici după. Dragostea a fost întotdeauna și va fi întotdeauna. Vei căuta libertate, neîngrădire și eternitate în fiecare trăire a dragostei. E posibil să nu o obții întotdeauna, dar asta este ceea ce cauți. Tu ești viața care exprimă viața, dragostea care exprimă dragoste, Dumnezeu care Îl exprimă pe Dumnezeu. Coboară gândul curat din minte în inimă și vei întâlni Adevărul care exprimat prin cuvintele care formează axiomele care conduc către divinitate: Dumnezeu, viață, dragoste, etern, infinit și liber. Cu

aceste cuvinte putem forma o partitură pe care să auzim muzica ancestrală. Pe această muzică a fost creat Universul și fiecare lucru din el. Noi oamenii nu facem excepție de la muzica creației, numai că am apărut mai la urma partiturii, pe un fond muzical care susține armonia într-o orchestră astrală, dirijată de Creator. Partitura se modifică continuu ca o reflexivitate la răspunsul nostru. Codul ADN, miracolul vieții, este permanent în schimbarea ce reformulează lumea spre o deschidere infinită a ființei umane, spre tainele cunoașterii de sine și a apropiării de Adevăr, de Dumnezeu. Trăirile umane vibrând pe muzica creației ne îndreaptă spre transcendent. Toți oamenii sunt Unul, deși nu există doi oameni la fel. Prin urmare, fiecare om nu iubește doi oameni în același fel, chiar dacă ar încerca, deoarece dragostea este un răspuns unic la ceea ce este unic. Prin urmare, când îți arăți dragostea față de o persoană, o faci într-un mod în care nu-l poți

face cu altcineva. Gândurile, cuvintele și acțiunile tale-reacțiile tale-sunt literalmente imposibil de multiplicat-sunt unice.... așa cum este și persoana față de care ai sentimente. O dragoste specială o avem față de Creator, căruia îi datorăm Totul. Vine un moment în viață când dorim să avem o asemenea trăire specială numai cu o persoană și ne alegem această trăire. Trebuie să o anunțăm și să o declarăm fără nici o teamă. Declarația este o afirmare a Libertății noastre, manifestată clipă de clipă, și nu a unei obligații permanente. Muzica Divină ne însuflă această dragoste în fiecare clipă. Unii aud această muzică, unii nu o aud. Nu cu urechea percepem muzica Divină, ci cu inima. Unii

oameni, deși normali, sunt surzi la această muzică. Ei nu sunt vii, sunt ceea ce oamenii au conceput a fi roboți, mecanisme fără suflet și inimă. Totul este cuvânt, totul este mișcare care ține Universul și Creația în armonie. Nimic nu este întâmplare. Cuvintele descătușate din forța universală s-au încins într-o horă de care ne e dor la toți să o vedem și să o dansăm. E greu să rupi cercul magic format din DUMNEZEU, VIAȚĂ, DRAGOSTE, INFINIT, ETERN ȘI LIBER care vibrează pe o frecvență foarte mare și dansează pe partitura creației. Odată prins în hora aceasta nu vei mai scăpa și vei dansa jocul morții și al vieții spre eternitate și infinit trecând prin dragoste și libertate. Slalomul printre aceste puncte singulare nu este ușor decât pentru cei ce aud cuantele acestor energii și sunt capabili de salturi îndrăznețe de la un punct la altul. Deschideți-vă inimile și lăsați să pătrundă energiile Divine în tainele acestora din care vor izvorî mai târziu sentimente din care viața își trage seva.

Va urma

**Un An Nou
cu liniște
și bucurii!**

Ion Iancu Vale

Patul era moale, cearceafurile răcoroase și curate. Deschise ochii și albul orbitor al camerei îi răni privirea. Încercă să-și dea seama ce i se întâmplă și se ridică în capul oaselor privind în jur. Se găsea într-o cameră de spital cu paturi imaculate, frumos aliniate de-a lungul pereților. Era singurul pacient în tot salonul.

Își mișcă rând pe rând mâinile, picioarele, capul. Se pipăi atent, metodic. Era întreg și nu avea nici cea mai mică zgârietură. Nici nu se zdrobise de pământ, nici nu-l rupseseră câinii. Fericit, se întinse în pat și adormi. Avu un somn lung și liniștit. Se trezi dintr-odată cu senzația că este privit. Rotindu-și privirea peste paturile goale, observă nu de parte, pe o noptieră, două mici statuete de

Urmărirea (2)

porțelan. Le privi fix, hipnotic. Statuetele, antrenate parcă de privirea lui, prinseră viață, se mișcară și săriră pe podea începând să crească văzând cu ochii, până deveniră două tinere și frumoase femei. Erau înalte, zvelte, cu păr lung castaniu. Aveau ochi albaștri, trăsături fine și o piele albă, catifelată. Veșminte subțiri, ușoare, le acopereau trupurile fragile. Păreau gemene. Una dintre ele făcu o reverență în fața bărbatului ce le privea fascinat și se îndreptă spre ușă, ieșind din cameră. Cealaltă se așeză pe pat, foșnindu-și rochia vaporosă, îl îmbrățișă, îl sărută prelung, el răspunzându-i fără să șovăie, tacit, înfiorat, și se iubiră, timpul pierzându-și iarăși consis-

tența.

Într-un târziu, în salon își făcu apariția cealaltă femeie, ținând în mâini un platou cu fructe. Fu șocat de faptul că fata zveltă și suplă, la plecarea din cameră, avea cum pântecul crescut și deformat de sarcină. Ea așeză fructiera pe noptieră și împreună începură să mănânce fructele dulci și zemoase. Sfârșind de mâncat, fetele, fără să rostească o vorbă, ieșiră din cameră. El rămase în continuare în pat, așteptând reîntoarcerea celor două. Dar timpul trecea și ele nu mai veneau. Așteptarea în singurătatea aceea albă și silențioasă începu să-l apese. La un moment dat, se ridică și se hotărî să iasă afară, sperând să le găsească pe cele două femei. Ieșind,

fu izbit de lumina opacă și de aerul înăbușitor. Chiar în fața lui, așezați ca niște soldați în poziție de tragere, cu boturile pe labe, îl așteptau câinii. Într-o parte văzu pilonii și scara metalică în spirală ce urca spre estacada metalică.

Teama îi încheșta din nou mintea și măruntaiele, trupul tot. Se întoarse brusc, vrând să intre din nou în spital, dar se izbi de un perete de beton. Disperat, se repezi spre scara sclipitoare de metal și începu să urce...

Balada poetului risipitor (din mitologia mea)

Ion Iancu Vale

De-o vreme crâșmă mă tot știu
Și-aici sunt ca la mine-acasă
Iar haina mea cea mai frumoasă
O vând pe-o sticlă de rachiu

Prieteni nu mai am defel
Cu un talent nemaivăzut
Pe toți să fugă i-am făcut

Și-acum îs neg pe un cap chel

Câte-un amic tot mai găsesc și care
Când am arginți în buzunar
Îmi zice cântecele de pahar
Iar eu cu sânge torn în pahare

Și când, tot bând, ajung la apogeu
Într-o întunecime de crevasă
Răstorn și sparg tot ce-i pe masă
Înjur și strig precum un derbedeu

A doua zi mahmur când mă trezesc
Cu duba la spital de nu sunt dus
Din nou amendă să plătesc sunt pus
Și-aș vrea să fug, să pier, să mă topesc

Și sunt hulit precum
o vară secetoasă
De toți tembelii ce-mi roiesc în jur
Ei neștiind că sunt făcut să-ndur

În plenul ei,

O viață ca o iarnă viforoasă

Fiindcă poetul nu-i de oricine înțeles
Clădit din tot ce-i mai aparte în fire
El este înfiorat de mulțumire
Doar dacă viața o îmbracă în vers

Când pipăie ce altul nu distinge
Și când aude ce alții cred tăcere
Când și-n genunchi continuă să spere
Că și granitul versul lui l-atinge.

Dar sus fruntea, poetule, Ioane
Cu fața de tâlhar și sufletu-o mirare
Vei face apă lină din repede vâltoare
Și vei călca cu spor pe hărăzita-ți cale

1985

Vavila Popovici

În societățile răvășite de comunism, nu se putea vorbi de buna-cuviință, copiii erau educați exact opus acestui comportament, adică în cel al lipsei bunei cuviințe, al obrazniciei. Astăzi se culege ceea ce s-a semănat. Moștenitorii comunismului nu se lasă învinși! Li s-a transmis lozinca: „Tot înainte, tovarăși”, și cu o viteză furibundă preiau acum controlul asupra tuturor instituțiilor, activităților și practicilor din societatea românească, făcând să dispară valorile liberale, și așa fragile, ale noii societăți.

Obraznicii au diferite profesii și diferite vârste. Când vorbesc, ei își umflă pieptul cu „aerul obrazniciei”. Obraznicul este omul lipsit de respect, de scrupule, față de cei din jurul său, dar care nu uită uneori să se aplece în fața unei persoane de la care vrea să obțină un profit, la un moment dat. Este, deci, cameleon. Este nesimțit fiindcă nu-i pasă de lovitură pe care i-o dă celui de lângă el și nici de reacția acestuia. De cele mai multe ori obraznicia este rezultatul unei educații greșite din familie. În general copiii răsfățați devin obraznici. Și au fost destui copii răsfățați înainte de 1989, copiii protipendadei comuniste. Au fost și mai sunt părinți care încurajează obraznicia, considerând că în viață trebuie să înveți să te descurci cum poți mai bine, lovind în

Despre obraznicie și cinism

„Mulți oameni prefăcuți își pun prostia la adăpost prin obraznicie; repede-i și tu, și o să se întâmple cu ei ceea ce se întâmplă balonului împuns cu acul.”

Honoré de Balzac

dreapta și-n stânga ta, călcând chiar peste cadavre!, ne sesizând granița între îndrăzneală și obraznicie. În acest mod copiii ajung să devină oameni aroganți în societate, atitudine pe care elvețianul Carl Gustav Jung a caracterizat-o ca fiind „inflație psihică”. Faptul că individul nu conștientizează acest defect de caracter, denotă lipsă de inteligență, compensată, de cele mai multe ori, de prostie. Iată cum proverbul „Obraznicul mănâncă praznicul”, în trei cuvinte exprimă plastic, situația în care o persoană impertinentă obține ceea ce dorește, deși nu merită, de multe ori prin minciună, dar lui nu-i pasă de ce spun alții! Amintesc că, mult mai târziu, proverbului, Nicolae Iorga adăugase: „...dar plătește cu obrazul”. Care obraz? Obraznicia a

ajuns la cote alarmante. Vedem insolență, necuviință, aroganță, nerușinare, tupeu, atitudini opuse bunei cuviințe.

Obraznicia, da, am văzut că poate fi un mod de a-ți trăi zilele vieții! „Făt frumos” a bătut din picior și a grăit: Vreau! Exact asta vreau! Ce nu se poate și la noi? Vreau democrație, asta înseamnă democrație! Că tu vorbești la telefon? Foarte bine, am să vorbesc și eu! Adică, noi nu suntem voi! Da, dar suntem totuși într-o familie! A fost dorința și accepțiunea noastră. Cum ne permitem să ne exprimăm în acest mod?

Obraznicul este și cinic! Cinismul, conform dicționarului, este atitudinea de ignorare ostentativă a moralei și a conveniențelor sociale general acceptate, mărturisire obraznică și sfidătoare a unor fapte sau

gânduri condamnabile, atitudine care sfidează regulile morale ale societății, nerușinare, meschinărie, sfruntare. Este denumită în acest mod și concepția filozofică - doctrina filozofilor cinici - care a existat, la bază având o atitudine cinică față de societate. Cinicii acelor vremi au fost adepții școlii filozofice antice întemeiată de un elev al lui Socrate, pe principiul: „Să trăim conform naturii”, cu alte cuvinte - restrângere la nivelul animalității, cu dispreț față de principiile elementare ale moralei. A fi cinic astăzi, înseamnă a judeca cu un pragmatism exagerat problemele și a vedea doar beneficiul material pe care-l poți obține, uzând de orice mijloace. Cinismul este un rău care prinde rădăcini în sufletul omului, alungând în totalitate sentimentul dragostei, al corectitudinii, se dezvoltă cu rapiditate și creează o distanță între individ și cei din jurul lui. Exprimat în alte cuvinte, cinismul este ca plesnitul peste obraz cu dosul palmei, cinicul crezând că

Poeme de Llelu Nicolae Vălăreanu (Sârbu)

Numai tu, Doamne!

Călătorind spre apus
fac parte din zi
cum soarele din mine,

încălzind interiorul opac
cu raze curbate la colțuri.

Până și aerul respirat
se urcă prin sânge
cu litere coapte de cerneală
întrupând în gânduri
cuvintele.

Numai tu, Doamne!
Ești primul care vede
în ochii mei dezlegarea
de păcatul trădării prin moarte.

Sunt tăcerile definitive.
Luminile stinse de vânt
în căușul de ceară al mâinii
ce se topesc și ard
nemurirea.

Ospăț de înger

După ultimul suflet al iernii,
bucuria vindecă,

voci de durere în oase se spală,
case cu duhuri neauzite
pocnetul clipei în noapte-l aruncă.

Mi se urcă pe piept o livadă înflorită
unde îngerii-și botează copiii,
în ochi de pădure.

Și nu s-au mai dus
la trei izvoare care se întâlnesc...

Au rămas într-un colț de umbră
să-și serbeze ospățul.

Se potrivesc în gânduri
lângă un copac necunoscut
despre care spun
că aduce noroc.

► își poate spăla, în acest mod, sufletul, de mizeriile adunate în el. Văzut din punct de vedere teologic, cinismul este incompatibil cu credința în Dumnezeu.

Carl Gustav Jung, în calitatea sa de psiholog și psihiatru, în cartea sa „Tipuri psihologice” scria: „Noi suntem atât de needucați, încât avem nevoie de legi exterioare și de un temnicer, respectiv de un părinte, ca să știm ceea ce este bine și să săvârșim ceea ce este drept.” Dar ne-a lipsit și ne lipsește!

Poetul englez William Blake afirma: „Există două clase de oameni: fecunzii și devoratorii.” Poate fi cinicul un om fecund? Nu! El devine cu adevărat un devorator!

Filozoful și eseistul nostru, Emil Cioran, spunea: „Cinicul e mânat de o poftă aproape vicioasă a negării, de voința de a demasca. Există în el ceva diabolic, un joc pervers al spiritului.” Cu adevărat, există în sufletele oamenilor cinici grăunțe de răutate, de multe ori bine mascate, bine fardate. Tot el mai spunea: „Cinicii au fost maeștri în irezolvabil, căci lipsa lor de sfială în fața cunoașterii îi trezește imaginea unor se-toși de boli incurabile.”

Cinismul este, firește, o manifestare a cruzimii, după afirmațiile lui Nietzsche - „una dintre cele mai vechi desfătări ale umanității, pentru că procură cea mai înaltă voluptate a sentimentului puterii.” Cu alte cuvinte este simi-

lară barbarismului, animalității.

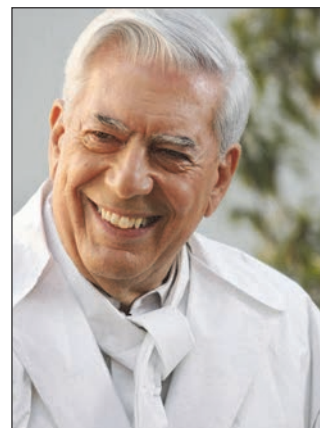
Poate că viziunea lui Salvador Dali, de la sfârșitul secolului XX, se potrivește și zilelor noastre: „Nu eu sunt clovnul, ci aceasta societate, monstruos de cinică și inconștient de naivă, care joacă jocul seriozității pentru a-și ascunde mai bine nebunia”? Naivi am fost? Inconștienți am fost? Naivi vom fi? Orbi vom fi, inconștienți vom fi? Cum este posibil ca într-o zi să spui: „Dacă se va dovedi că am plagiat voi demisiona” și peste câteva zile să afirmi cu nonșalanță că nici nu te gândești la demisie. Unde este corectitudinea, onoarea, respectul față de societate? Și iarăși zi-sa Făt Frumos: Am copiat? N-am copiat! Ei și ce dacă am copiat?

N-ai copiat și tu? De la Aristotel și Platon toți copiază! O comisie acreditată să judece confirmă plagiatul și e imediat desființată. „Făt frumos” pleacă în străinătate să reprezinte țara, fără mandat, călcând decizia Curții Constituționale și în consecință, aceștia i se restrâng atribuțiile. Se emit ordonanțe de urgență în serie, se fac schimbări fără respectarea procedurilor legale - nici nu mai știu toate schimbările fiindcă ele s-au produs și se produc zilnic, în lanț, un adevărat atac împotriva instituțiilor statului, împotriva regulilor democratice, împotriva justiției independente.

Tăvălugul trebuie oprit! Țara are nevoie ei de care nu se mai ține seamă.

Mario Varga Llosa

Elogiul lecturii și al ficțiunii (7)

Peru înseamnă Patricia, verișoara mea cu nasul cârn și caracter sălbatic, cu care am avut șansa să mă însor acum patruzeci și cinci de ani și care, după atâta vreme, încă-mi suportă maniile, nevrozele și crizele mele de furie, fiind cea care mă ajută să scriu. Fără ea, de multă vreme viața mea ar fi fost un vârtej haotic, fără a cunoaște bucuria de-a fi dat viață lui Alvaro, Gonzalo și Morgana, de a-i avea în fața ochilor pe cei șase nepoți care ne prelungesc viața, fiind bucuria zilelor noastre. Ea este cea care face totul și încă foarte bine. Rezolvă toate problemele de zi cu zi, administrează banii, face ordine în haos, îi ține la distanță pe ziariști și pe nepoștiți, îmi apără dreptul meu la timp liber, stabilește programul întâlnirilor și deplasărilor mele, face și desface valizele și este atât de generoasă încât atunci când mă muștră, de fapt, îmi adresează cele mai frumoase elogii: „Mario, tu nu ești bun decât la un singur lucru: să scrii”.

Dar să revenim la literatură. Paradisul copilăriei nu este pentru mine un mit literar, este o realitate pe care am trăit-o și de care m-am bucurat din plin în marea casa a familiei cu cele trei patio, în Cochabamba, unde, cu verii mei și colegii de clasă, ne jucam inspirându-ne din poveștile cu Tarzan sau Salgarii sau în clădirea prefecturii din Piura, pe sub grinzile unde erau puțiți lilieci, umbre tăcute ce populau cu mistere nopțile înstelate ale acestui pământ cald. În acei ani, să scriu

era un joc pe care familia mea îl încuraja, o îndemânare pentru care mă laudau, pe mine, nepotul, fiul fără tată, pentru că tata era mort și era în ceruri. Era un bărbat înalt și drăguț, în uniformă de marină, a cărui fotografie se afla pe masa de la căpătăiul meu, pe care, după ce mă rugam, o sărutam înainte de-a adormi. Într-o dimineață, în Piura, din care nu mi-am mai revenit niciodată, mama mi-a spus că bărbatul din fotografie, în realitate, nu era mort, că trăia. Și chiar în acea zi am plecat cu toții să trăim cu el în Lma. Aveam unsprezece ani și din acel moment totul s-a schimbat, nemaifiind la fel ca înainte. De atunci, mi-am pierdut inocența și am descoperit singurătatea, autoritatea, viața de adult și spaima. Salvarea mea a fost cititul, să citesc cărți bune, să mă refugiez în aceste lumi unde a trăi era exaltant, intens, o adevărată aventură ce urma neîncetat alteia, lumi unde mă simțeam liber și din nou eram fericit. O lume care mă incita să scriu, pe ascuns, asemenea cuiva ce se deda unui viciu nemărturisit, ce se lăsa prada unei pasiuni interzise. Astfel, literatura a încetat să mai fie pentru mine o joacă cum a fost în copilărie, devenind o modalitate de a rezista piedicilor, de a

protesta, de a mă revolta, de a scăpa de intoleranță: a devenit justificarea mea de a trăi. De atunci și până în prezent, în orice împrejurare când m-am simțit înfrânt sau epuizat, la un pas de disperare, să mă dedic trup și suflet muncii mele de a scrie, a însemnat lumina călăuzitoare ce m-a ajutat să ies din tunel, pluta salvatoare ce-l duce pe naufragiat până la mal.

Chiar dacă asta însemna multă muncă și mă făcea să asud din greu, chiar dacă spre deosebire de oricare alt scriitor, uneori mă simțeam amenințat de paralizarea sau de secarea imaginației, nimic nu m-a făcut mai mult să mă bucur de-a lungul vieții mele ca faptul de a petrece luni și ani de zile cu înălțarea edificiului unei povești, din clipa nașterii ei nesigure, acea primă imagine pe care memoria a stocat-o, pornind de la o oarecare experiență trăită ce devenise neliniște, entuziasm, fantezie, ajungând până în faza de proiect germinând și terminând cu decizia de a încerca să transform acea schițare de povestire populată cu fantome, într-o adevărată poveste. “Să scrii, este un fel de a trăi”, a spus Flaubert. Da, așa este, dar este un fel de a trăi în plină iluzie și bucurie, cu un foc trosnind în cap, luptându-

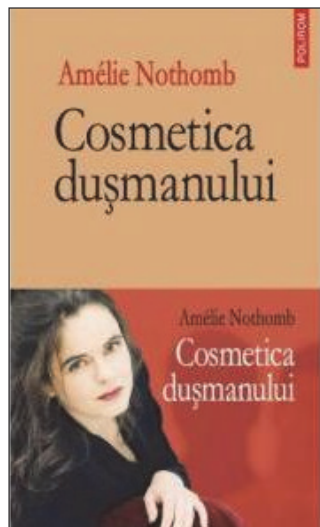
te cu neîmblânzitele cuvinte până reușeai să le stăpânești, explorând nemărginita lume asemenea vânătorului aflat pe urmele prăzilor dorite pentru a înteti ficțiunea pâlpâindă și a domoli foamea devoratoare a oricărei povești care, pe măsură ce se dezvoltă, le înghițea lăcomă pe toate celelalte povești. A scrie înseamnă să simți amețea pe care ți-o provoacă nașterea unui roman, când începe să ia formă și să existe în sine pentru sine, cu personaje care încep să se miște, să acționeze, să gândească, să impună respect și considerație, cărora nu le mai poți impune arbitrar un comportament, pe care nu le mai poți lipsi de liberul lor arbitru fără să le ucizi, fără ca povestire să nu-și piardă puterea sa de persuasiune. Aceasta este experiența ce mă fascinează de fiecare dată ca prima oară, la fel de coșcetoare și amețitoare ca atunci când faci dragoste cu femeia iubită, fără să te oprești zile, săptămâni și luni întregi.

Traducere: Mircea Cotârță (mircea.cotarta@yahoo.com)

Ziarele sunt autorizate să publice acest text în orice limbă, numai după data de 7 decembrie 2010, ora 17.30, ora orașului Stockholm. Fundația Nobel 2010.

Cosmetica dușmanului sau cum să ajungi tu la tine

Amélie Nothomb este un autor pe care, spre rușinea mea, l-am desco-

perit abia acum, mai precis aseară când i-am și citit romanul *Cosmetica dușmanului*, apărut la Polirom în anul 2006 în traducerea lui Mihai Elin. Directa primită de la autor m-a urmărit chiar și în somn, printr-un vis apăsător și smuls direct din ghearele cărții.

Cartea este scrisă cu patos, redând un dialog devastator pe care, la finalul cărții realizezi că se putea desfășura în doar câteva secunde. Poate chiar într-o fracțiune de secundă. Planurile se mișcă spre final foarte rapid, având impresia unui joc de oglinzi de bălci pe care îți vine să le spargi cu mâinile tale.

Felul diferit al spunerii o diferențiază pe autoare și te face să nu uiți așa ușor povestea care, uneori ai impresia că te privește pe tine, că tu ești acel Jerome Angust de pe aeroport, ascul-

Note de lectură

de Ștefan Ciobanu

tând grozăviile unui anume Textor Texel.

Autoarea merge direct la inima romanului, și anume dialogul (atât interior cât și exterior deși totul în cazul de față este relativ) pe care îl stăpânește foarte bine, frazele curgând rapid, ca un șuvoi. Decorul și vânzoleala din aeroport sunt lăsate spre deducere cititorului, ceea ce mi-a plăcut foarte mult, pe toată durata lecturii având în urechi zgomotul de aglomerație și pașii grăbiți, fără ca autoarea să dedice un pasaj cu descrierea împrejurului. Nici înfățișarea personajelor nu sunt redată, dar asta nu m-a împiedicat să nu le încarnez în imaginația mea.

Amélie Nothomb arată în acest roman al ei o afinitate pentru părțile negre, refulate ale omului, cărora le oferă circumstanțe atenunate, pe care le îmbracă în argumente solide menite să întărească ceea ce, în fapt, s-ar putea numi bolnav. Dar această noțiune, de bolnav, dezvoltă în rândurile autoarei o cu totul altă față, o cu totul altă conotație. Una care clatină din temelie ceea ce știam noi despre om. Te simți la un moment dat singur, fără zidurile morale pe care le știai construite în jur, și te întrebi ce e cu tine acolo, ce e cu acea

lume pe care nu o recunoști, nu îți aduci aminte de ea deși ai trăit-o până atunci. Este o carte în care autoarea dovedește deja o abilitate în a dezvolta personajele din cuvinte puține, de a le da un contur bolduit din doar câteva amintiri sau dorințe spuse cu voce tare.

Te poți clătina citind cartea, dar plusul vine din răcoarea ce se ridică dintre rânduri, din faptul că nu cade în partea patetică (atât de apropiată, atât de la îndemână), optând doar pentru postul de observator (care poate trece drept subiectiv).

Am văzut o posibilă ecranizare a cărții în timp ce o citeam, și mi s-ar părea o realizare dacă firul și structura cărții s-ar păstra neatinse, intacte și naturale. Fără înfloriri.

Dictionar Robert de nume proprii sau despre criminalii din tine

Amélie Nothomb prin *Dictionar Robert de nume proprii* a reușit să mă răpească încă o noapte, fapt pentru care i-am mulțumit la final. Chiar i-am mulțumit.

Este al doilea roman al autoarei pe care îl citesc, și pot spune că îmi place felul în care își construiește personajele, fără descrieri ale aspectului fizic (sau dacă o face se focalizează pe un amănunt), doar prin redarea modului de comportare ale acestora.

Am avut impresia citind romanul că autoa-

rea, pentru a vorbi despre tensiunea unei fete (Pletrude) în care și-a trăit viața și aspirațiile eșuate mătușa sa Clemence, reia într-o viteză foarte mare, viața plină de surprize și neprevăzut pe care a avut-o fetița până în acel moment. Sunt redată astfel flash-uri foarte vizuale care construiesc un personaj credibil.

Prin torentul de imagini și întâmplări se regăsesc cheile cărții, cheile poveștii, cum ar fi întâlnirea cu Mathieu Saladin unde se zice fugăr, totul ținând de atenția cititorului: Cauzele mici au efecte mari. Acesta este motorul cărții, motivația rândurilor și a curgerii paginilor.

Îmi place modul acesta de a scrie ca și când autoarea ar fi pradă unei inspirații, ca și când totul se petrece într-o fracțiune de secundă, ca în acele momente când,

cum se spune în popor
Ți-a picat fisa!

Finalul cărții aruncă o amprentă personală asupra întregii istorii, dându-mi dreptul să presupun că în acest roman sunt ascunse multe aspecte autobiografice. Paralela dintre dans (școala la care a fost dată Plectrude) și zbor nu se oprește la o simplă comparație, la o simplă stare de moment, la o simplă figură de stil. Până la urmă dansul poate fi înlocuit cu orice drum ales în viață, cadavru va fi cărat până la final fie și în zbor. Este un sfârșit diferit, un sfârșit care oferă puțin din mobila interioară a autoarei, eliberată de presiunile celor din jur, de criminalii care iau numele celei mai bune prietene, a surorilor (verișoarelor), a unchiului etc.

Este și o poveste de dragoste acolo, o poveste care pornește din îndrăgostirea de sine, și se continuă în celălalt.

Și această carte se citește cursiv, putând fi o capcană pentru cititorul neatent pentru că, așa cum am spus, printre scene se află acelea care conțin niște chei, fără însă a beneficia de o atenție aparte. Uneori sunt de mărimea unui paragraf din 6-7 rânduri.

Irvin Yalom - Plânsul lui Nietzsche în bătăista psihanalizei

Acesta este romanul de debut în lumea literară a psihoterapeutului Irvin D. Yalom. Singura

notație găsită pe carte este: o carte care m-a salvat scrisă de mine undeva prin 2008. Este o ficțiune incitantă pentru pasionații de psihologie, filosofie și de limite ale imaginației. Părintele psihanalizei Josef Breuer, trece printr-o criză interioară cauzată de repetatele coșmaruri și prin terapiile oarecum ratate întreprinse cu prima pacientă căruia i s-a aplicat psihanaliza, Anna O (este vorba despre dragostea pe care o dezvoltase față de pacientă, pe care o îngropase inconștient dar pe care o va dezgropa conștient alături de Nietzsche). Doctorul acceptă prin intermediul unei tinere, Lou Andreas-Salomé, o iubire

capricioasă și fatală a lui F. Nietzsche, consultarea acestui neobișnuit pacient, atât prin comportament cât și prin ocupație, filosof!. Găsește în această nouă pacientă o nouă sursă de revitalizare a sinelui și a întreprinderilor sale intrate pe o linie moartă, psihoterapia, o disciplină văzută nu cu ochi foarte buni de oamenii

de știință ai vremii.

Autorul romanului a întreprins o lungă documentare, descoperind că filosoful german ar fi putut fi trimis la o consultație la eminentul părinte al psihoterapiei undeva prin 1878 de către un discipol al său, Heinrich Koserlitz, care și vorbise pentru o cazare în Viena pe tot parcursul acestor întâlniri. Doar sora filosofului a fost cea care s-a opus din motive de precauție, F. Nietzsche fiind foarte bolnav.

Cartea este un maraton (la propriu și la figurat) pe care se angajează două personaje pitorești, cu personalități puternice și nu lipsite de surprize. Josef Breuer are ocazia de a descoperi lacunele științei pe care era pe cale să o dezvolte (Freud apare, așa putea spune, episodic pe parcursul acțiunii), iar F. Nietzsche realizează că nu este atât de bolnav pe cât de bolnav se credea el, realizând că boala lui era o cale de a atrage atenția celor din jur. Intrat în mrejele cărții cu greu mai desprinzi pe terapeu de pacient.

Cei doi se găsesc prinși într-un carusel, nu doresc să recunoască necesitatea întâlnirilor de care ajunseseră să depindă, multitudinea de revelații pe care cei doi le conștientizează fac pe cititor să nu lase așa ușor cartea din mână. Finalul cărții este surpinzător, găsit parcă într-un moment de maximă disperare al doctorului care s-a descoperit pe sine împins la limita ființei

sale, dezorientat și impulsiv dar capabil de a vedea totuși, limpede și ... sănătos.

Desigur, psihoterapia nu s-a dezvoltat avându-l ca pacient pe F. Nietzsche, dar angoasa și decepțiile doctorului legate de ratarea primelor consultații cu Anna O. sunt cât se poate de reale, ca și relația lui Nietzsche cu Lou Andreas-Salomé, a căror corespondență dramatică este redată fugitiv și cât se poate de real în carte. Istoria este o ficțiune care s-a întâmplat, ficțiunea este o istorie care ar fi putut să se întâmple spune Andre Gide, și autorul cărții de față este de acord complet cu această frază, pe baza căruia scrie și un eseu.

Cartea este scrisă cu vervă (cam la fel de concis și de limpede ca stilul lui Jose Saramago), fără a plictisi cititorul cu date istorice pe care însă le introduce din abundență (ele sunt, în fapt destul de legate de întreg textul) cu o dexteritate de inviat. Abia când lași cartea jos și te documentezi afli că, în afară de fantezia întâlnirii dintre cei doi giganti, tot restul informațiilor din carte sunt pur adevăr istoric. Fiind la primul său roman, această reușită nu poate decât să îi confere doctorului Irvin D. Yalom, statutul de inspirat.

Filmul apărut pe baza acestor cărți nu l-am urmărit pentru a nu fi dezamăgit. Am rămas cu frumosul gust al cărții care mă mai bântuie și astăzi.

Mihai Ardeleanu

Mecanica Vieții (2) Arcul

Știți că fiecare dintre noi are în sine un arc? El leagă vectorii comportamental-slab și spiritual-tare ai omului, reglând continuu dinamica degajată de evoluția acestora, în sensul suprapunerii permanente a lor. Dar ce reprezintă fiecare dintre acești vectori și legătura elastică dintre aceștia?

Vectorii determinanți ai vieții omeneste reprezintă cele două părți simbiotice ce compun întregul ființial. Vectorul spiritual este imperceptibil simțurilor de care dispunem, dar se face prezent ca efect în toate mișcările noastre perceptibile. Există un al șaselea simț ce dă acces ființei umane la o percepție directă a vectorului spiritual, dar uneori acesta este atât de atrofiat, încât rămâne ca modalitate de constatare a spiritualității doar metoda indirectă, prin observarea evoluției celui alt vector determinant, anume vectorul comportamental, profund perceptibil.

Vectorul tare este orientabil în câmp spiritual, își modifică direcția față de un centru de acțiune pe care îl vom denumi în teoria de față, punctul Ego, în jurul căruia se dezvoltă vibrația vieții. Orice mișcare spirituală este în fapt o oscilație unghiulară stinsă de orientarea finală determinată de unul dintre cei doi poli antagonici (pozitiv sau negativ). La atingerea uneia dintre cele două orientări cardinale, oscilațiile unghiulare dispar iar ființa începe evoluția în acel sens, crescând în intensitatea trăirilor. Oscilațiile unghiulare sunt expresia luptei interioare a ființei umane, determinate de acțiunile diametral opuse ale ispitei și conștiinței, ale slăbiciunii intensificate de patima răului și virtuozității sporite de credința în bine. Putem defini mai plastic această luptă interioară, ca pe un vârtej ce apare la confluența a două brațe ale aceluiași fluviu, când fiecare dintre acestea vrea să ocupe exclusiv spațiul unei aceleiași albi, țelul fiind acela de a ajunge primul la gura de vărsare în mare. Acest vârtej este spațiul zbuciumului spiritual în care plămada ființei este încercată profund, până în adânci-

mile ei cele mai tainice, pentru a nu rămâne în ascuns ceva dăunător nevădit.

Vectorul slab sau comportamental, este atitudinea noastră cu care ne afișăm în fața semenilor noștri. Este o reprezentare a realității ființei umane. Acest complex propriu de mișcări sociale poate fi perceput de ceilalți, îi influențează în ceea ce cred despre noi și poate fi perceput ca fiind acțiunea noastră în mediul social. Acest vector devine un izvor de efecte, fiind purtător de cauză și responsabilitate. Gândul, cuvântul și fapta sunt mijloace de exprimare ale Ego-ului nostru, prin ele se construiește comunicarea și conduc într-un final la comuniune. Suntem celule singulare ce se vor grupa în țesuturi, organe și finalmente într-un organism ce va candida la eternitate.

Ce este eternitatea? Simplu, absența timpului. În eternitate timpul este doar o noțiune inoperantă, expresie a unei naturi existențiale cu caracter spațio-temporal. Timpul presupune finitul, absența determinând inevitabil infinitul.

Cei doi vectori mai sus amintiți sunt eterni, ei născându-se în baia temporală a acestei vieți, în care au răgazul definirii proprii orientări, orientare cu care vor pătrunde acolo unde timpul nu poate intra, adică în vecie.

Arcul ce leagă cei doi vectori, are rolul orientării unice, a suprapunerii comportamentului perceptibil peste spiritualitatea noastră imperceptibilă. Este legătura ce produce acumulări potențiale, înmagazinări ale tensiunilor existențiale, izvor de cinematică existențială. Arcul are memoria acțiunii deformatoare, încercându-se cu energia primită de la cel ce-l supune, încetușând

această energie în prezent pentru a o elibera în viitor când timpul se va cuibări la numitorul unei fracții cinetice. Arcul absoarbe atât cât îi permite elasticitatea substanței din care este plămădit, este constanta sa existențială. Arcul se cufundă proporțional cu constanta sa, atât în statica potențială, cât și în dinamica mișcărilor descătuseate. Arcul nostru interior, va suprapune întotdeauna, într-un final, vectorul slab peste cel puternic. Vectorul spiritual este inert, orientarea sa este sub imperiul unor forțe net superioare celor din lumea perceptibilă, el este referința existenței noastre. Vectorul comportamental va fi cel ce sub acțiunea neobosită a arcului nostru interior, se va deplasa către vectorul spiritual, suprapunându-se peste acesta. Orice deviere comportamentală față de adevărata noastră orientare spirituală, produce tensiune, fiind expresia unui sofism existențial, o viclenie prin care inducem celorlalți ceea ce nu suntem. Dar oboseala produsă de tensiunea interioară înmagazinată în tainicul arc, va face ființa să cedeze la un moment dat, lăsând cale liberă suprapunerii vectoriale ce va defini adevăratul comportament al omului. De asta se spune că „urma alege”, sau „timpul cerne”. Este nevoie de oboseală pentru a se naște cedarea. Cu cât este mai mare diferența dintre ceea ce ești și ceea ce arăți, adică fățarnicia ta, cu atât tensiunea ta internă va fi mai mare.

Arcul! Cine este arcu!

Arcul este propria noastră Conștiință!

(va urma)

De unde venim și unde ne ducem...

**Adriana
Georgiana Epure**

Rădăcinile mele le găsiți într-o casă modestă, într-un mic orașel de munte. Rădăcinile mele le găsiți acasă. Iar acasă e acolo unde-ți este inima. Cu toții le avem, mai mult sau mai puțin adâncite,

mai mult sau mai puțin puternice. Atașamentul față de părinți variază de la o persoană la alta dar, cu siguranță, nimeni nu poate nega că își iubește părinții. Nimeni nu poate renega căldura părintească, a căminului unde a crescut, unde a avut parte de mustrările dar și de sărutările pe frunte ale mamei. Cu toții ne aducem aminte de clipele când așteptam cu nerăbdare ca părinții să se întoarcă de la serviciu pentru a petrece câteva clipe cu ei, chiar dacă știam cât sunt de obosiți. Oricât ne-am considera de independenți, sfatul mamei ne pune mereu pe gânduri, deoarece în sufletul nostru vorbele ei cântăresc mai mult decât ne putem da seama. Oricât ne-am considera de vulnerabili, vorbele tatei ne pun mereu pe picioare și ne dau curajul de a merge mai departe. Asta fac părinții ..ne sunt aproape când ne simțim temători și neîncrezători dar și când suntem pe cul-

mile fericirii. Sunt acolo, mândri de noi. Mereu au fost, mereu vor fi. În schimb, noi, de multe ori îi uităm undeva, în umbră, din teama de a ne afișa sentimentele, iar ulterior, realizăm cât rău le facem prin neglijența și indiferența noastră. Ne e rușine, ne simțim mici și nu ne putem etala maturitatea în fața prietenilor dacă părinții sunt de față. Îi respingem, îi îndepărtăm de prietenii noștri, de pasiunile și gusturile noastre, implicit de noi. Și ei suferă, în tăcere, bineînțeles. Indiferența doare. Rănește. Dar ei ne iubesc în continuare, la fel de mult; așa tăfnoși, nesuferiți și nepăsători cum suntem. Suferă odată cu noi și dacă ar putea ne-ar lua ei problemele, le-ar aduna cu ale lor și ar purta doar ei povara. Dar nu pot face asta, pentru că sunt ale noastre și trebuie să învățăm să le rezolvăm singuri. Să creștem, să ne maturizăm, să-i facem mândri. Cu toții știm că fiecare familie are proble-

mele și lipsurile ei... De multe ori vedem o mamă care luptă cu dinții pentru copiii ei și un tată care a părăsit câmpul de luptă sau un tată care se zbate din răspuțeri și o mamă căreia a încetat să îi mai pese. Un copil trebuie sprijinit și susținut de patru brațe și nu de două, altfel își pierde din echilibru. Un copil trebuie susținut în doi, chiar dacă părinții nu mai împart același cămin sau aceleași principii de viață. Și chiar și atunci când nu mai suntem copii avem nevoie tot de doi. Asta e cifra magică! Deoarece, oricât s-ar strădui, un părinte nu poate suplini total absența celuilalt. Așa că iubii și iubii-vă, pentru voi și pentru cei de lângă voi! Rădăcinile mele nu-s perfecte, dar așa cum sunt ele, sunt ale mele. Și mi-aș dori să știu că sunt mândre de mine, de ce sunt în prezent și de ce voi fi în viitor. Mamă, tată, voi sunteți rădăcinile mele și fără voi m-ar smulge vântul...

Soție de brad, soție de mesteacăn

Constantin Preda

Din ce lume o fi venind tumultul poeziei Cameliei Ioniță în lumea noastră, nu știu.

Și nici nu dau ghes să aflu, să știu.

Dar îmi place până la sfâșiere, îmi face bine, mă vindecă, mă înobilează.

Simbolul toamnei (anotimpul în care este născută poeta) străbate stelele, în cea mai fru-

moasă călătorie nebiruită de timp – Poezia!

Poeta Camelia Ioniță este în stare să moară iubind, e-n stare de sacrificiu, e-n stare să-și asume toate tristețile vieților de poeți.

Ea are un fel de a fi egal cu roua. Ea are un fel de a fi egal cu melancolia unei piersici tăcute.

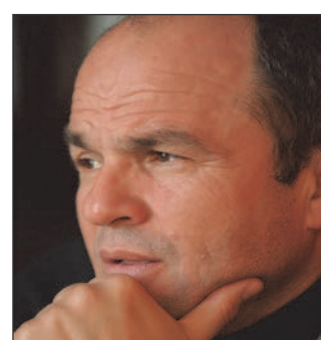
Inima sa selectează, primitiv așa spune, primitiv în sensul de floare, de culoare, de smerenie, de întoarcere la Dumnezeu, toate emoțiile lumii și le transformă în lumină pură, în dragoste pură.

Poezia sa(vezi "Din

anotimpul hulubăriei", Ed. "MJM" Craiova, 2012), candelă ce pâlpâie de fior mistic, e mai aproape de păcat decât de rugăciune, dar mult mai aproape de icoană decât de închinăciune.

Poezia sa ca semn de înrobitoare izbânzi, se citește cu inima și poate fi ascultată numai în amurg, de preferat în acorduri de chitară, de clavecin sau de murmur de petale de crin.

În altă existență poeta a fost, pesemne, soție de brad sau soție de mesteacăn, altfel de unde are atâta lumină în cuvânt și-n zbor în toate sfâșierile

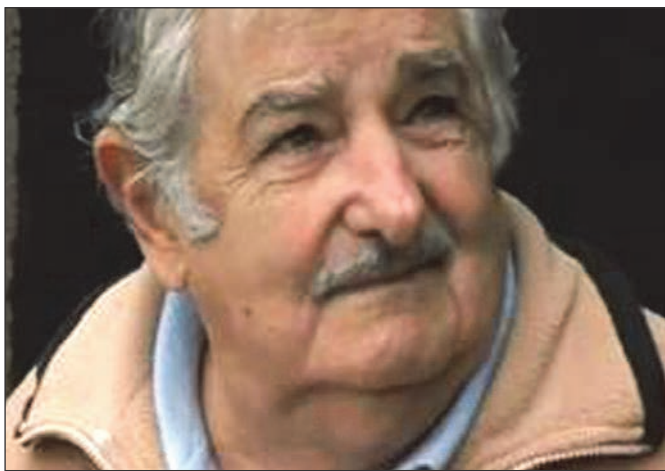

ce sunt?

Poezia sa, repet, se citește cu inima și chiar poate ține loc de bătaie de inimă, de clipocit de lumină, de foșnet de pădure, de boncăluit de cerbi.

Poezia sa apără lumea de urățenie.

Poezia sa e logodită cu geana Lui Dumnezeu.

Ce exemplu bun de urmat pentru toți cei care se zbat după putere!!! Sa vedem dacă s-ar pune aceasta condiție și pentru cei din România, vor mai dori să fie președinți????

Mă îndoiesc...

BBC scrie povestea lui Jose Mujica, singurul președinte care a ales să trăiască la fermă și să practice agricultura, un stil de viață deloc obișnuit pentru un șef de stat.

Mujica a renunțat la reședința prezidențială luxoasă din Montevideo și s-a mutat, împreună cu Prima Doamnă, la țară.

Cei doi cresc animale și lucrează pământul, economisind 90% din indemnizația sa, echivalentul a 12.000 de dolari americani, bani pe care îi donează lunar.

Astfel, Jose Mujica se

descurcă cu 775 de dolari, echivalentul unui salariu mediu lunar al unui uruguayan obișnuit.

În declarația sa de avere scrie că are un automobil Volkswagen Beetle din 1987, în valoare de 1.800 de dolari, la care se adaugă bunurile soției sale, constând în terenuri, tractoare și o casă, evaluate la 215.000 de dolari americani.

Avea actualului președinte uruguayan reprezintă doar două treimi din averea declarată a vicepreședintelui Danilo Astori și o treime din cea a fostului șef de stat, Tabare Vasquez.

Locuința lui Mujica nu este alimentată cu apă de la sistemul de canalizare, deoarece acesta nu există în zonă. Apa pe care o consumă vine din pământ.

Gospodăria sa este păzită de doar doi paz-

Cel mai modest președinte de stat

nici și de Manuela, o cățelușă cu trei picioare.

„Mi se spune că sunt cel mai sărac președinte, dar eu nu mă simt deloc sărac. Săraci sunt oamenii care muncesc din greu ca să poată duce un stil de viață luxos, ajungând să-și dorească din ce în ce mai mult. Este un lucru care ține de libertate. Dacă nu ai multe bunuri materiale, nu trebuie să muncești ca să le poți întreține, așa că ai mai mult timp pentru tine.

Poate par un bătrân excentric... Dar este vorba doar despre o alegere personală”, a explicat liderul uruguayan.

La 77 de ani, Mujica se declară un om împlinit. Cu toate acestea, viața sa nu a fost mereu simplă. Acesta a petrecut 14 ani în închisoare și susține că aceasta experiență l-a ajutat să-și dea seama ce contează cu adevărat în viață.

Propus de D.B.

Câinele Ulgann

C.P. Popescu

Îl găsisem în dimineața rece în fața măcelăriei, așteptând atent. Tremura de frig din toate încheieturile și privea cu nădejde spre ușa închisă care îi împiedica posibila hrană. Cuiva i s-a făcut probabil milă de el, pentru că ușa măcelăriei se deschise și o mână de bărbat îi aruncă o bucată roșie de carne, dar în aceeași clipă bucată e înhățată de un dulău mai mare și mai iute ca el. Cu coada între picioare, se dă într-o parte, deznădăjduit și tremurând nu numai de frig ci și de frică. Trecătorii trec, temători că ar putea fi mușcați pentru cine știe ce tainice vinovății. Se feresc, e viscol, le e frig și sunt foarte, foarte grăbiți. Celălalt mârâie gros, cu bucată de carne în colți și o zbughește după primul colț.

Are poate puii flămânzi, se gândi, credincios și câinește iertător.

...

L-am luat acasă în ziua aceea și s-a obișnuit iute cu hrana pentru pisici pe care încă o mai păstram după fuga ei neașteptată. Îi era bine la căldură, ochii lui mă priveau ca și cum mi-ar fi mulțumit. Știam, simțeam că așa este, dar nu putea vorbi în cuvinte omenești. Nu încă, pentru că peste câteva săptămâni,

mâni, într-o seară tristă de Crăciun singur, doar cu el, cel fără nume, stăteam cu pipa aprinsă lângă bradul meu sărac împodobit, dar plin de scânteieri de dincolo de lume. Numai muzica discurilor se auzea, îmi plăcea cu deosebire Bach în momentele acelea din trecuta mea viață. Stătea pe etaje dinapoi și privirile ochilor lui aveau ceva hipnotic, fără să-mi dau seama dacă erau urmarea acordurilor suave de orgă, sau se însumau în mine cu alte stări adormitoare. Era cald, era bine, era pace.

Am ațipit, cu ochii în ochii lui, strălucind în luminilele Crăciunului.

...

Ca și ție, și mie mi-au fost așezați ochii în față, pentru a merge numai înainte. Ca și ție, mi-a pus îngerul vieții în trup o mare de cuvinte, încă de pe vremea când eram copil. Le amestecase foarte bine, ca să nu-mi fie ușor a-l descoperi pe cel doar al meu. Pe atunci, copil fiind încă, aceste vorbe se rosteau fără nicio legătură între ele, așa că părinții mei au socotit că nu sunt o făptură în toate mințile. S-au împăcat cu realitatea asta, deși eu cunoșteam înțelesul cuvintelor mele. Ei însă nu le puteau alătura unele altora după cifrul cunoscut doar de mine de la înger. Îmi era tare milă de ei, iar îngerul mă îndemna să-i fac și pe ei să fie iar copii, dar nu reușeam asta niciodată. Ba chiar de câte ori încercam primeam câte o nuielușă pe

spinare, așa că am învățat cu timpul să tac.

Nu m-au dus la școală, deși eu descoperisem de multă vreme o carte mare cu copertă groasă în care îngerul îmi șoptise că scrie așa: La început a fost Cuvântul. Și Cuvântul era Dumnezeu. Mai mult nu mi-a descifrat el din cifrul acelei cărți, știa poate că cifrul minții mele nu se potrivea mai departe cu acela al cărții groase, dar eu m-am bucurat să aflu că mai sunt și altele.

Când m-am făcut mare, am început deodată să vorbesc cu șir, cu înțeles, așa cum nimeni nu s-ar fi așteptat. Tocmai de aceea erau cum nu se poate mai atenți, urmărindu-mi ideile (ale mele oare, ale îngerului care poate îmi schimbare cifrul copilăriei și mă făcuse om mare?) până la capăt și plecând apoi gânditori. Călăuzit de înger, am tot vorbit, bucuros să mă simt ascultat, dar, după o vreme, când se răspândise vestea despre mine, cei care doreau mai mult ca orice altceva pe lume să păstreze tainele cărții aceleia doar pentru ei mi-au întins o capcană și m-au prins. Trebuia pesemne să tac, așa cum făceam când eram mic. Dar ei nu mi-au dat cu nuiaua pe spinare ca părinții mei. Nu, ei m-au dus în cercul lor închis, întunecat și rece și m-au preschimbă în câine, ca să nu mai pot vorbi niciodată. Sărmanii, ei nu știau că am un înger! Iar îngerul, văzându-i și lă-

sându-i să mă pedepsească, îmi dăruie puterea de a rosti cu ochii singura propoziție pe care o înțelegeam în alt cifru din cartea aceea. Și toți oamenii o înțeleg și o ascultă, numai dulăii răi provizoriu nu. Ei își duc poate alte pedepse, nu ca mine. Nu te mira că îți spun toate astea: tu ești cel care m-a judecat atunci. Ai uitat, asta s-a petrecut tare demult, poate de asta nu-ți mai amintești și acum te-ai ascuns într-o viață cumsecade și singuratică. Îngerul mi-a spus că ai trăit destul povara ta neștiută și m-a trimis pe mine să-i ții locul pentru tine. Acum ți-am spus tot ce știu, cifrul meu și al îngerului. Te iertăm și vom avea grijă de tine mereu, așa să știi.

...

Muzica s-a oprit demult. Bach tace, e liniște. Crăciunul a venit, iar câinele meu, cel căruia nu m-am învrednicit nici măcar să-i alcătuiesc un nume, spunându-i de obicei cățelul meu, scânțește încet:

- Ulgann, Ulgann, Ulgann...

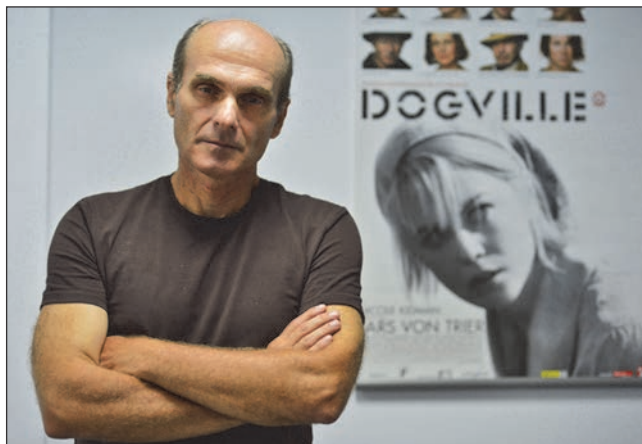
Este, pentru mine, încifrarea unor si-

► labe rostite gutural de un câine și atât. L-am repetat, îngânându-l cu gura închisă. Am simțit vibrații ascunse pe care le recunoșteam cu emoția unei temeri noi: era numele meu vechi, atât cât putea fi el rostit de un câine de pripas, înfrigurat, flămând și slab, luat de pe o stradă pe care trecătorii totdeauna se grăbeau. Eram doar fruntea pe care o încruntaseră gânduri mult îndepărtate. Mă găsiseră acum, ascuns bine în propria mea memorie, așa cum bolnavii își caută cu sete vindecarea și uneori nu știu că le este alături, la îndemână oricând. Dar câinele acesta îmi aducea darul unei iertări în seara de Crăciun! Era cel pe care un înger îl alesese să învețe, pe când era un copil nătâng, primele cuvinte pe care mâini altfel binecuvântate le scriseseră în Biblie. Doar atât, nimic mai mult, ca și cum tot conținutul cărții ar fi urmat să fie înțeles în cel puțin câteva mii de ani, de multe milioane de ființe, care nu erau nici pe departe copii neajutorați. Treaba asta cred că mai continuă încă și azi.

Acesta i-a rămas numele. De atunci au trecut trei ani. Îmi e credincios pe cât sunt și eu credincios în Cuvânt. El e cel ce iartă și cu siguranță că după îndelungi cercetări voi izbuti să deslușesc cifra numelui său, asta dacă va rămâne lângă mine, împreună cu îngerul din el, în Cetatea unde locuim.

„Mă-ta are cratimă”

Cristian Tudor Popescu

Sutele de mii de tineri care au picat bacul în ultimii ani configurează o „bulă” socială cu un potențial de proporții al răului. Cea mai mare parte dintre ne-reușiți pur și simplu n-au vrut să învețe, fiind, potrivit propriilor declarații, prea ocupați cu distracția. Literatura, gramatica, matematica sau istoria li se par acestor viitori cetățeni de nădejde ai patriei noastre niște aiureli, obositoare și inutile.

Cultura nu mai reprezintă o valoare în societatea românească. A reprezentat, în comunism, fie ca instrument de propagandă, fie ca formă de rezistență, fie ca modalitate de îmbunătățire a omului în singurătatea nopții totalitare. În postcomunismul românesc, cultura-propagandă și cultura-rezistență prac-

tic au dispărut, iar acum cultura sufletului bun a ajuns în faza descompunerii accelerate.

Cultura sufletului bun e dincolo de acel pragmatic și imediat „ai carte, ai parte”.

Cineva care l-a citit cu adevărat pe Eminescu, un spectator al pieselor lui Shakespeare și Caragiale, un cunosător al lui Don Quijote și al Țiganiadei lui Budai-Deleanu, un om care a ascultat măcar o dată în viață Mozart, Verdi sau Bach nu are doar o minte mobilată.

Geometria, structurile algebrice, limita, asimptota, derivata nu dezvoltă doar capacitatea de a raționa.

A înțelege principiile mecanicii și termodinamicii înseamnă mai mult decât a ști cum funcționează un motor și cum se învârtte Universul.

O minte cultivată înrăurește sufletul. Cel ce

cunoaște, adunătorul de bunuri simbolice, e mai departe de a fi un om rău, dăunător celorlalți – excepțiile, unele monstruoase, confirmă această regulă de conversie a culturii în morală și civilizație.

Omul atins de cultură ajunge mult mai greu intolerant, xenofob, rasist, fan al dictaturii sau anarhiei – toate, întruchipări ale sufletului rău.

Câteva versuri citite sau auzite cândva îl pot face, subconștient, să șovăie înainte de a-și lovi soția sau copilul.

Marea muzică și studiul istoriei pot să-l influențeze în a fi mai atent cu semenii, în a refuza să judece și să denigreze doar din auzite, îi dau puterea de a înțelege și ce nu-i convine sau nu-l interesează direct.

Cunoașterea gramaticii îl poate opri de la a scrie sau rosti o înjurătură – „Mă-ta are cratimă”, zice o melodie făcută de tineri.

Liserupiștii de cultură generală vor fi nu numai ignari, dar și egoiști, nepăsători, abrutizați, mârłani. Țoape cu laptoape, ticăloși lipsiți de exercițiul respectului și admirației, fără onoare, bun-simț și bună-credință.

Generațiile lor vor da țării mai mult locuitori, mai puțin cetățeni și mai puțin oameni.

Și toți aceștia vor vota și vor fi aleși.

Propus de D.B.

Biblioteca cerului

Dimitrie Grama

Dintr-un cer prăbușit, căzut ca o rană vie printre dealuri, case și oameni, dintr-un cer care se dezintegrează undeva între Soare și Pământ, cad nesfârșite mesaje umede. Și eu le citesc! Fiecare strop de cer căzut în ochii mei este o scrisoare, o odisee, un destin, iar hainele de pe mine, ude learcă și băltocele din drum, sunt bibliotecile cerului. Oricine poate citi măturile căzute din cer; orbii, surdo-mușii, sfinții, ticăloșii, lupii și viermii. Și mai ales viermii, care stau de pază, dar și cu răbdare, rod timp, rod eternitate, transformând totul în ceea ce suntem.

- Liniștește-te! Te rog să taci, te rog să nu-mi vorbești aiurea în cap, forțându-mă să scriu cu totul altceva decât îmi planificasem!! Tăcere

vreau, tăcere...

Un colț de stradă, un bulevard, pe care sunt obligat să-l cuceresc, să-l străbat, cu toate că e complet gol, complet pustiu. Mă lupt cu el, pășindu-l hotărât și apăsând și cu fiecare pas sunt tot mai convins că acest drum nu duce nicăieri. Dar continui să pășesc și alături de mine pășeste Prometeu, Ulise, Michelangelo, Iisus Cristos și tatăl lui Dumnezeu.

Calci greu în apa vie, calci în picioare cer, calci imortalitate și de aceea nu știi, nu înțelegi! - Și iarăși, fără de voie, îmi vorbești în cap? Hai spune-mi ești tu, „Liniștea” ești „Spaima”? Sau taci! De-a pururea să taci!

...Și am ajuns acolo unde și bulevardul și ploaia brusc s-au terminat într-o balustradă înaltă de un șchiop și jumătate. Aplecându-mă puțin în față, pot foarte clar să văd focul care încălzește Pământul, focul de care se tem cei care nu au păcătuit. Dar dacă alunec și cad până în

centrul Pământului, pot oare să mă reîntorc de mână cu Atlas. Și reîntors, pot oare să ard ca un sfat bun, ca o bucurie? Și dacă ard așa, pe cine pot să-l încălzesc, pe cine flacăra mea poate să-l lumineze, să-l mistuie-n lumina din adâncuri și să-l salveze? Nu, nu-mi răspunde tu, Ulise și nici Tu, Doamne nu-mi răspunde. Să vină un necunoscut și ăla să vorbească!

Acum e liniște deplină. Un fel de moarte cu ochii larg deschiși, care înregistrează totul, dar nu răspunde. Ce glas are Moartea? Cu ce cântec seducător, cu ce marș glorios sau cu ce șoaptă tainică ne atrage ca un magnet și ne trimite în murire? Sau poate ca într-adevăr este nemurire, sau poate că ne trimite într-un cuvânt necunoscut, care nu poate fi rostit de cineva încă în viață. Trebuie să fii mort cu adevărat ca să-i înțelegi menirea, să-l poți rosti, împărtăși altora și atunci doar morții te vor auzi, te vor înțe-

lege!?

Și ea, Moartea rămâne cu noi pentru totdeauna, sau doar apare la balustradă, ne întinde mâna și ne trece de partea cealaltă? Ca apoi să dispară ca o promisiune neîmplinită, lăsându-ne singuri să pipăim întunericul sau lumina o eternitate? Eternitate care pare să fie chiar mai lungă decât viața de toate zilele...

Cerul s-a ridicat până când încet, încet, au dispărut și mesajele lui umede nu mai pot ajunge până la mine. E liniște și nimeni nu-mi mai vorbește în cap. Să fiu oare mort? Mort pentru prima oară!?

Un fel de Curriculum Vitae

Am fost director la o mare întreprindere socialista. Cafeaua de dimineață era pregătită de o secretară sexy, mergeam la servicii cu Dacia neagră. Odata am fost întrebat dacă fabrica nu contribuie cu 10 mii de lei pentru înmormântarea unui tovaras din Comitetul Central. Am spus, ca cu atâtia bani aș înmor-

mânta întregul Comitet. Din acest moment am devenit director la o întreprindere mai mică. Cafeaua zilnică era pregătită de o secretară mai în vârstă, la servicii mergeam cu furgoneta fabricii. Odata am fost apostrofat ca nu am fost la ultima sedință de partid. Am răspuns ca dacă stiam ca e ultima m-aș fi dus sigur. Din acest moment am lucrat ca maestru. La servicii mergeam cu mașina proprie și eu faceam cafeaua de dimi-

neata. În atelier aveam pe perete poza lui Ceaușescu și a Lolobrigidei. Odata mi-au spus ca de ce nu dau jos poza curvei de pe perete? Am luat poza lui Ceaușescu. Din acest moment am lucrat zilnic la sapat santuri. Mergeam la lucru cu bicicleta și duceam cafeaua de acasă în termos. Odata în timp ce sapam santul au venit și mi-au spus sa-mi ascund bicicleta deoarece va trece pe acolo o delegație de partid de la București. Am răspuns sa nu-si faca

probleme deoarece bicicleta este închisă cu un lacat... Din acest moment am rămas fără lucru... o vreme am fost șomer pînă la schimbarea orinduirii... M-am reabilitat, am intrat în politică, am intrat în partid. Cafeaua imi este servită de o secretară sexy, la servicii merg cu un Audi A6 cu sofer personal. În rest îmi tin gura și din cînd în cînd ridic mîna sa votez.

Propus de V.T.

Alina Nicoleta Polina

Prin romanul său confesiune, Brouwers respinge fericirea, respinge apropierea de oameni, în mod firesc, respinge idealul civic, comportându-se glacial în fața evenimentului nașterii fiicei sale, chiar și reacțiile ulterioare veștii morții mamei sale confirmă insensibilitatea autorului. Este comprehensibilă atitudinea acestuia, motivată de o oarecare labilitate comportamentală, una care îl eliberează de chinul revenirii amintirii, alegerea de a scrie despre toată acea perioadă fiind una curajoasă, având în vedere că supraviețuitorii lagărelor devin niște inadaptați, sistematic introvertiți. Această alegere de a trăi și după lagăr într-un mod nu tocmai moral se dezvoltă odată cu adolescența, când autorul - cum însuși mărturisește - susține că "experiența din lagăr și alte întâmplări din Indonezia pe mine «mă sălbătici-seră», «judecata asupra vieții» era «imorală», nu aveam niciun simț a ceea ce era «virtute» și «lipsă de virtute» și nu recunoșteam nicio «autoritate»". Rebeliunea sa interioară, atipicul comportamental, formalitățile conjugale, solitudinea falsă față de copiii săi, decadența sexuală precum și caracterul său "asocial și paranoic" sunt expresii literare prin care valorificarea operei sale devine notabilă, Brouwers conviețuind psihic cu amintirea personală a unei copilării traumatizante. Figura maternă este un fetiș al vieții sale, silueta ei fiind fantomatic inserată în oricare dintre evenimentele remarcabile prin care trece de-a lungul existenței, începând cu momentul în care discernământul

Roșu ucigaș

condiția umană eșuată (2)

piciului de 5 ani identifică prezența părinților lui: "mi-am cunoscut părinții în lagăr (...), pe mama, în orice caz, am cunoscut-o (aici) unde m-a învățat să citesc". Cartea dăruită de aceasta, când el avea 5 ani, (autorul ar fi vrut să o comemoreze pe mama sa citind din acest exemplar - pierdut - substituind astfel participarea la funeraliile ei), boala psihică pe care autorul o manifestă (mama sa suferea de boala Parkinson), legătura aproape obsedantă între cei doi în timpul experiențelor lagărului, când rămăseseră singuri, după ce bunica și sora sa muriseră: afecțiunea mamei pentru fiul ei și curajul inconștient de a fura boabele de orez - doar pentru fiul ei - adulația fiului pentru mama sa când aceasta își săvârșea pedeapsa în piața din kumpulan și copilul se uita pierdut la acea "arătare omenască" dorindu-și să o protejeze pentru că: "îi totuși, în realitate, era mama mea", aceste artificii simbolice sugerează o continuă existență chiar și sufletească a mamei în mintea bărbatului, intrinsecă și inevitabilă.

Din punct de vedere discursiv și vizionar, materia romanescă este atribuită celor trei mijloace de abordare: toponimic, terapeutic-psihologic și erotic. Cadrul desfășurător al șocantelor întâmplări din timpul lagărului, descris veridic de către autor prin elemente toponimice care sugerează locul terorii și suferinței, este căminul copilului insensibil - în timp - rănit sufletește de amintiri pe care va alege să le divulge unui public colateral (constituit nu doar din partizani ai acelorași suferințe, dar și din inocenți, nevătămați de brutalitate și de groază) și ale cărui amprente - actualmente - vor fi artificial neutrali-

zate prin medicația indusă. Componenta erotică a scrierii sale este o evadare, un principiu firesc pe care autorul și-l asumă, o manieră de a se înfățișa tocmai cum este el, haotic, cinic, dezinhibat, dincolo de latura obscenă, sentimentul pe care îl identifică în obsesie este o afecțiune disperată, pură, aproape de iubire, necesitatea revederii Lizei fiind o trăire normală pentru un suflet tulburat. Furtuna gândurilor sale aduce amintirea mamei, a Lizei, totul existând ca o nemărturisită procesiune a autocunoașterii: pe Liza o cunoaște prin rătăcirile sale turistice, petrece cu ea câteva zile în care bărbatul autentic Brouwers se dezvăluie după care își reia ruta, dar revine acolo unde prilejul de a fi tu însuși îți permite existarea, relația asta pasageră extraconjugală fiind "portul" binefăcător al bărbatului. El însuși mărturisește: "Cel mai bun lucru pe care și-l pot dori oamenii unul altuia este să nu înceapă să se iubească", această cursă a dragostei fiind o cale sigură spre autodistrugere, iubirea, la Brouwers nefiind acel sentiment platonice, candid și încurajator, ci o miasmă pe care omul o adulmecă trivial în contactul interpersonal, un târg al descătușării carnale și o apartenență fizică necesară, căutarea ei sporadic... și uneori accidental fiind un element de identificare personală: nu este o aventură lipsită de importanță, ci este un test de dezgolare a sufletului, autorul mărturisind dorul față de această ființă care, alături de mama lui, îi ocupă gândurile. După cum se poate constata, materia discursivă este dezordonat distribuită, Brouwers lansându-se în diferite impresii atemporale, care vizează nu doar un cadru, ci și o personalitate.

Va urma

Dorel Schor

Subiectul mării nu este neglijat de pictorii israelieni. S-ar putea, dimpotrivă, spune că este o temă predilectă în pictură, câtă vreme marea Mediterană mărginește teritoriul țării pe toată întinderea sa. În lucrările lor, de cele mai multe ori, marea apare cu un cer prietenos, de obicei calmă și îmbietoare. Alteori, peisajul marin invită la relaxare, destindere sau meditație. Lumina și culoarea

Marea, o temă predilectă

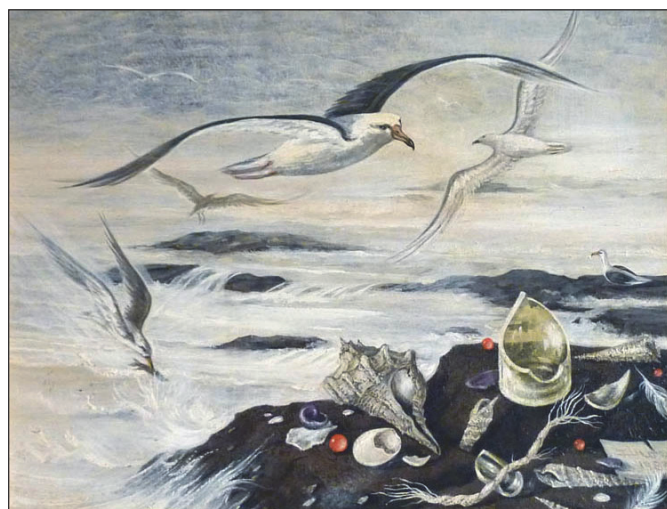
care se revarsă din belsug oferă pictorilor frumosul privilegiu de a-i descoperi nesfârșitele nuanțe și miracole.

Unii au căutat și au descoperit pitorescul ascuns în dominante cromatice diferite, interpretarea plastică

dovedind o bogăție și o varietate nesfârșită. Alții au redat pictural în mod unic și personal o mare pe care privitorul este in-

vitat să o descopere. Câte un vas de pescari sau un vapor îmbogățesc peisajul, alteori pe fundalul valurilor calme, e descrisă plaja largă cu oameni bucurându-se de soare și nisip.

Desigur, marea cunoaște și alte fațete: poate fi supărată, înnegurată, neprietenoasă până la furie. Atunci omul e supus unei alte misiuni, de confruntare și luptă, pictorul își folosește inspirația altfel, uneltele sale sunt altele, culorile și lumina sunt întunecate, ca și stările sufletești. Vom prefera în ilustrațiile noastre, marea cea calmă, cu bogăția de atracții și farmecul inedit pe care îl descoperim mereu cu satisfacție.

Maria Popescu

Astăzi S-a născut Hristos

„Iisus Hristos este centrul și temelia tuturor lucrurilor. Cine nu-L cunoaște pe El, nu cunoaște nimic despre sine și despre lume”. Blaise Pascal

E un subiect greu de care mă apropiez cu sfială, deopotrivă drag și sfânt, pentru că drag și sfânt e Cel ce bate la ușa inimilor noastre spre a-L primi cu dragostea Sa pentru noi și extrem de dificil pentru că nu sunt destule cuvinte care să poată cuprinde ce simțim. Și ce mai poți să adaugi celor spuse și scrise despre acest subiect de către atâția sfinți Părinți și înțelepți ai lumii în peste două mii de ani! – pentru că subiectul este același, doar percepția, trăirea, capacitatea de înțelegere și interpretare și poate modul de a transmite mesajul, ca un foc viu, mai departe, pentru alte generații să fie altele.

Părintele Arsenie Boca mărturisește că: „Pentru noi Iisus este sensul vieții și al Istoriei; reazemul ei în ispitele și furtunile timpului. Iisus e asemănarea după care tânjim și însetăm de-a lungul deșertului lumii: originalul nostru, autenticitatea noastră, dar mai mult decât acestea, Iisus este Prietenul nostru, singurul Care ne rămâne credincios și nu ne părăsește niciodată. Și mai mult: e Sfânta noastră împărtășanie cu desăvârșirea: foamea noastră metafizică”. Cuvintele sale nu pot fi tâlcuite ci doar reproduse, însușite și trăite. Mai departe afirmă la întrebarea „cine este Iisus?”, că Iisus a crescut în veacuri și cere fiecărei generații un răspuns decisiv, noi nu putem răspunde decât într-un glas cu Tatăl, într-o rostire cu îngerii, într-o propovăduire cu apostolii, într-o mărturisire cu mucenicii

și cu toți sfinții și într-o afirmare cu toată creștinătatea a două milenii: „Acesta este Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii”. Iar cartea Apocalipsei îl prezintă pe Mântuitorul ca fiind „Alfa și Omega”. Începutul și Sfârșitul, Prima Căuză și Ultima Finalitate a oricărui lucru și ființe din Univers. El este modelul spre care tindem, desăvârșirea la care aspirăm.

P. Nellas ne transmite că „Față de noi, Hristos nu e numai un model, nici simpla cauză a dreptății noastre, ci e însăși Viața și Dreptatea în noi”. Iisus a venit în lume ca să ne învețe că legea Vechiului Testament și a dreptății, va fi înlocuită prin legea Iubirii desăvârșite. „Poruncă nouă dau vouă: Să vă iubiți unii pe alții” (Ioan 13,34) Porunca lui Hristos către oameni este de a-L vedea pe El Însuși în aproapele lor (Matei 25). Ura nu există acolo unde există iubire, cum întunericul nu există acolo unde există lumină. Îngăduința și toleranța reprezintă virtuți pe care Domnul le relevăază în faptele sale și le propovăduiește.

Cuviosul Iustin Popovici simte că: „Dragostea este noutatea lui Hristos, singura veste. De este cineva în Hristos zidire nouă este (cor.5,17). Cine nu are dragoste este încă în vechiul Legământ.

Semnul lui Hristos este dragostea”.

Dumnezeu încercând să comunice cu făpturile sale și cu omul, ne spune pr. Nicolae Steinhardt, atunci când a socotit că e momentul să li se reveleze mai deslușit și să le deschidă poarta izbăvirii nu a recurs la formule matematice și nici la OZN-uri, unde electromagnetice, descărcări de energie ori apariții electroplasmice provocate de solicitările celor adunați în jurul unor mese fără cuie. Nu a căutat o „cale”, un „mijloc”, o teleoperație oarecare. Nu a lucrat din depărtări, de la distanță, distant cum ar veni, ci Dumnezeu a făcut un lucru la care nici cu gândul, nici cu rațiunea și nici cu imaginația nu am fi ajuns noi oamenii vreodată: S-a făcut prunc și S-a născut din femeie. Tot el ne explică iubirea lui Dumnezeu: „Într-atât a iubit Dumnezeu pe om încât pentru a i se descoperi cât mai nereticent și mai inteligibil S-a identificat cu el, a luat însăși firea lui... Numai dragostea poate explica, fundamenta și justifica drumul ales de epifania Hristică: nu mă apropiez de om, nu îl ascult cu atenție, cu bunăvoință, cu solicitudine, nu Mă asemăn lui ci Mă fac om... Devin rob și eu. Mă ferec în lanțuri și eu”. Dumnezeu, întrupat ca om, afirmă pr. prof. Dumi-

tru Stăniloae, a pus în lumină însemnătatea omului: „Dacă însuși Dumnezeu se face om și se răstignește pentru el, trebuie că omul e lucru mare”. Prin faptul că Dumnezeu a coborât în istorie și a trăit între oameni, rostind cuvinte, săvârșind în fața lor faptele dumnezeiești transmise nouă prin propovăduire și în scris, El e pretutindeni de față și deci aproape de noi. Știm că e viu și menține cu noi comuniunea pe care a urmărit să o realizeze făcându-Se om. Suflul nostru îl caută în continuu din istorie în prezența Lui actuală din cer, cum ne mărturisește părintele Dumitru Stăniloae. Numai pentru că a fost în istorie, ca om real, putem să îl vedem cu credință în cer și numai pentru că este în cer, în slava Dumnezeiască, chipul său din istorie își confirmă Dumnezeirea. Dumnezeu a făcut posibil raportul viu cu El, comunicarea Lui apropiată cu noi, numai făcându-se om. Numai în puritatea, blândețea, smerenia la care nu putuse nici un om să ajungă, putea să își arate Iisus Dumnezeirea Sa. „Cine ar fi putut inventa un om atât de autentic și în același timp atât de minunat?... Orice fantezie....nu poate

► prezenta un om atât de pur, atât de total dăruit, atât de neatins de o umbră sau de alta din cele care slăbesc lumina deplină a umanității desăvârșite” (Dumitru Stăniloae). Ceea ce a realizat Hristos a realizat în primul rând cu umanitatea. Sa asumată și această lucrare se continuă în fiecare om în parte. „Raportul Tu - eu în care a intrat Dumnezeu cu noi prin faptul că s-a făcut om, arătându-ne totuși că e Dumnezeu și dându-ne toate darurile prieteniei. Sale dumnezeiești, este acela de maximă apropiere și dragoste”. Mesajul unic al Evangheliei, în centrul propovăduirii apostolilor este: „Hristos este același, ieri, azi, pentru totdeauna!”. Sfântul Iustin Popovici spunea că nu există în toată istoria om mai bun decât Iisus, și că asta înseamnă că nu există nici Dumnezeu mai bun decât Iisus!. Am citit undeva că „nu poți să rămâi doar un practicant mut al religiei creștine ci

trebuie să înveți marea artă de a cultiva grăunțele de muștar al iubirii divine, să împlinești voința divină prin deschiderea inimii față de Dumnezeu, semenii și Univers. Abia atunci vei putea să înțelegi pe ceilalți, iar inima ta se va umple de o bucurie lăuntrică, în recunoașterea adevărului”. Și atunci spun și eu: „Cred într-un Dumnezeu, Tatăl atotțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele. Și într-unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii, Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, iar nu făcut, Cel de-o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut...”. Vreau să fie astea, nu vorbele, ci cuvintele mele de recunoștință, dăruite din inimă! Astăzi s-a născut Hristos! S-a născut în istorie, dar se naște pentru fiecare generație! Se naște în fie-

care suflet creștin, se naște în inima noastră, se naște în Univers, și prin El noi ne naștem din nou! Cât aș vrea să audă, să trăiască cu toți minunea: Astăzi s-a născut Hristos! Ascultându-mi chemarea și vocea lăuntrică, aș vrea ca mesajul meu să ajungă către toți tinerii, mai ales către cei ce răătăcesc în această lume din ce în ce mai dezumanizată și cuprinsă de haos, de a-L cunoaște pe Iisus, să descopere în El cu mult mai mult decât ceea ce admiră ei din copilărie la eroii filmelor sau cărților dragi, acel adevăr profund, modelul, prietenul adevărat care nu te uită niciodată, blândețea și eroismul, curajul, îndrăzneala și ascultarea, viața trăită în adevăr și frumusețe, nu petrecută în plăceri trecătoare, împlinirea și bucuria faptei bune, satisfacția lucrului bine făcut, ușurința de a privi senin în ochi pe celălalt, bunătatea și iertarea, iubirea adevărată, singura care dăinuie în final: „din-

tre toate câte sunt cea mai mare și mai trainică este dragostea” - Sf. Ap. Pavel (1.cor.13). „Tu nu poți fi fericit fără prieteni. Hristos va fi pentru tine prietenul mai presus de toți prietenii”, (Preot Ionuț Felea - Spre Tabor, vol.4-Desăvârșirea). Pentru că El este „Calea, Adevărul și Viața!”. Întunericul nu se poate traversa doar prin lumină. El poate fi mai degrabă trecut prin credință, pentru că de fapt, credința este lumina noastră interioară. „Hristos ne transmite ceva din lumina Lui; s-ar zice că putem mânui o facă.... putem cunoaște neasemuita senzație a descoperirii noastre totale ” (N. Steinhardt). Îngenunchez în fața Sa și readuc în suflet cuvintele pe care marele Dostoievski le-a scris: „pe patul de moarte fiind și venind cineva să-mi demonstreze cu argumente irezistibile că nu Hristos e adevărul ci altceva, eu voi rămâne cu Hristos și mă voi despărți de adevăr ”. Astăzi s-a născut Hristos!

Pianul divin

Aurelia Rînjea

Undeva, pe țărmul de apă al ființării, o scânteie a aprins spiritul Lui. De atunci arde ca o torță peste neliniștea fantomatică, peste spaima de vid, peste necunoscutul care ne bântuie, dezvăluind noi dimensiuni ale Creației. Cu siguranță Universul a fost la început vibrație, adică muzică, întrupată-n apă, cer, pă-

mânt și om. Val nestăvilit prin care vântul cosmic a înnobilit materia însuflețind-o. Într-un imn al înțelepciunii Zeul-Indra (se spune în Riga-vede) și-a desăvârșit lucrarea, ca o harpă a lui Atum, zeul Universului la apus, la egipteni, o undă prinde formă, purtând în ea universalul și taina universului. Plăsmuită undă venită din adâncuri!

„Să fie lumină!” (în prima carte a lui Moise. Facerea) și a fost lumină, să fie Logos și a fost Cuvânt, să fie string și a fost undă, să fie Pian și a fost muzică. O vibrație unică sălășluiește în noi ca un

adevăr, ca o transfigurare a ființării într-o revărsare spre infinit a creației divine. O vibrație ce trece dincolo de înțeles, de raportare a individualului în universal, a finitului în infinit, o simbioză de spirit și materie cu rezonanță în universul paralel, lăuntric, căruia nu-i putem măsura abisul. O formă de rostire și de rostuire de la amplu la adevărat, de la grav la acut, de la profunzime la elevație, ca o răsfângere a ființei în absolut. Un limbaj ce sporește semantic la fiecare nouă percepție. O geneză pe care Creatorul o recompune mereu, în alt

timp, sub alte forme, pe alte niveluri. Corzile lui, adică stringuri, vibrează în fiecare din noi, dându-ne dimensiunea adevăratei noastre ființări. Limanuri luminoase, negăsite de nimeni, sub genele robuste ►

► ale pianului divin, ni se dezvăluie din ce în ce mai fascinantă făcând să ne acordăm ființa la tonul divin. Îl aud de când m-am născut. Dansator pe țărmul de apă, Pianul, golește apusul în fluturi. Muzica Lui, ca o confesiune, șoptă ajunsă la vămile lumii scutură stele peste claviatura de viață. O simfonie pură ca lacrima unei frunze ce-și caută ecoul în ulcior, într-o pioasă trecere în altă gamă, ca un capriciu al existenței în care pașii nu știu unde ne duc. Cu tușă rece, printre nisipuri mișcătoare, acordurile Lui se scutură extatic în noi. Un cod semantic pentru clipa în care depărtarea devine posibilă reîntoarcere, un vis peregrin ce-și caută perpetuum împlinirea.

Umbra Lui mă urmărește cu pași de destin, ca o copilărie ce se strecoară verde înlăuntrul meu. Claviaturi de flăcări sădesc în mine amurguri iar forma drumului se stinge în solfegiul fără cuib. Tărâm nevăzut unde Pianul îmi acordează Sinele mereu unui alt timp, unei alte emoții. Acolo aud cum înfloresc magnoliile și cum din cețuri pulsează curcubeul, cu aripi solemne de taină peste umbrele în care suferim de tot ce am mai putea fi. Nevăzute corzi, ca un joc de amiezi, vindecă Universuri nevinovate eliberând lumina într-un izvor de Înviere, într-un concert extraordinar la care asistăm, dar pe care nu toți îl percepem. Un registru amplu de tonalități, un zbor născut odată cu trezirea Cuvântului într-o deschidere spre căutarea

adevăratei finalități, acolo unde amurgul se adună în lebede, noaptea coboară în firul de iarbă, iar lumina înserează pentru un nou început. O geneză pe care Pianistul o recom-pune de fiecare dată mai consonant și mai virtuos în revărsarea-i divină. O renaștere ce include în ea frumusețea și devenirea condiției umane. O conjugare de creație și afirmare, de fuziune a particularului în universal, de incursiune a omului în spațiul sideral spre a-și proclama ubicuitatea. Cu viteză de fulger, pianul devine rezonatorul cosmic ce luminează întreaga Creație, templul acoperit de tăcere, infinitul alb ce cu o frecvență fundamentală ne poate reda liniștea, echilibrul și adevărata frumusețe a spiritului. Sunetul capătă viață, capătă sens și coerență, dezbrăcându-se de anonimatul zgomotului și al haosului, lepădându-se de tot se îi este dizarmonic în pașii secunzi ai spiralei ce-și adună A.D.N-ul în crisalidă. În germenul din care încolțește unica partitură, interferă universul uman și cel cosmic. Pianul reprezintă Divinul, iar pe pământ, pianistul este copilul lui Dumnezeu, adică fiecare din noi. Muzica este Cuvântul care ne înobilează și ne conectează la spiritul universal. Apele siderale, cu sevă de astru, se revărsă peste gloriile efemere, peste monștrii entropici, peste avatarurile memoriei, peste clocotul sângelui până ce harul și adevărul pogoară într-o simțire, întru spirit, ca o plenitudine a Creației. Acorduri line răzbat pe țărmurile însorite unde

Pianul își așteaptă melomanii, deodată cu vântul cosmic care să îi poarte pânzele spre alte universuri. Un fulger de nisip zidește în noi o „Cântare a cântărilor” sau o „Cântare a harpiștilor” sau lira lui Orfeu, pentru a îmblânzi singurătatea cu un exercițiu ce ne deschide calea spre noi înșine. Un spectacol măreț în care dacă respiri blânde sale apusuri, libertatea îți este la îndemână, iar supraviețuirea nu va fi decât o formă de coerență și dialog, între frumos și adevăr, între Dumnezeu și tine însuși. O muzică ce ne însoțește ca o umbră, dar pe care trebuie să știi să o ascuți, fără de care n-am ști cine suntem și nici de unde venim, precum o „Carte a nemuririi” în care poți să te salvezi pentru a... câta oară din propria însingurare. Pianistul rămâne martor la o a doua naștere a lumii, ce ne hrănește lăuntric, într-o experiență unică în care auzim vocea interioară crescută în necunoscutul din noi, în necunoscutul care ne revendică. O stare de revelație, ca o ploaie de fractali, pe care dacă o lași să-ți cuprindă ființa, devine devenire ce vrea să-ți vorbească și atunci poți să percepi absolutul la granița dintre existență și neant.

O plurivalență tonală, ce ne veghează drumul și stabilește repere, transfigurând până la esență vibrațiile copacului cosmic. Ca o probă de foc, interogarea destinului, sensurile adânci ale existenței, escaladează muntele olim-pian într-o contopire osmotică cu lira lui Orfeu, ca unică alternativă între

creație și destin, sub ale cărei aripi ni se dezvăluie Adevărul Unic.

„La început a fost Cuvântul”... adică stringul. Fizica modernă prin Brian Greenes în „Das elegante Universum” ne amintește ceea ce Kepler a descris ca muzică cosmică ce ne traversează și care se extinde și la microuniversuri, unde particule elementare au o „viață interioară” sub formă de string, o vibrație proprie asemenea corzilor unei viori sau ale unui pian. Creatorul a zidit lumea din cuvinte, adică din stringuri, făcând să apară nou din nimic, iar exercițiul creației ni l-a dăruit și nouă, iar noi... din cuvinte am ridicat un univers paralel pentru a-l înțelege pe al Lui. El a fost și este tot timpul lângă noi, ordonând stringuri ce alcătuiesc Universul nostru materia și spiritual, ajutându-ne să ne acordăm la pulsul Lui, la ritmul universal.

Totul e cuvânt, totul e mișcare, totul e vibrație, totul e string, deci totul e muzică. O reflexivitate ce reformulează lumea, o deschidere infinită în finitudinea ontologică a ființei umane. Un Absolut Viu și un Necunoscut deplin, ca două repere tainice, legate între ele într-o straniețe ce le sporește misterul. O față cosmică ce mută continuum trăirile umane spre transcendent. O haină ce îmbracă în divin matricea noastră existențială, rememorând drumul invizibil al legilor universale și cel al Creației. O muzică precum mereu o altă apă, în care își scalzi ființa într-o eternă promisiune a eternei Sale iubiri.

**Liana
Saxone-Horodi**

În mitologia greacă, PANDORA a fost prima femeie din lume, creată din apă și pământ de He-faistos, zeul meseriașilor, la ordinul lui Zeus. Zeii au înzestrat-o cu multe talente: frumusețe, eleganță, putere de convingere și așa mai departe. De aici îi vine și numele, PANDORA, adică înzestrată „cu toate darurile”. Când Prometeu, a furat focul din Olimp, Zeus s-a răzbunat ducându-i-o pe Pandora fratelui acestuia.

Pandora fusese înzestrată cu o cutie pe care nu avea voie, în niciun caz să o deschidă. Împinsă de firea sa curioasă, PANDORA a deschis cutia și toate re-lele din lume, care erau închise în interior, au scăpat și s-au împrăștiat pe tot pământul. S-a grăbit să îi închidă capacul, dar totul scăpase, excepție făcând un lucru care stătea la fundul cutiei, SPERANȚA.

Mi-am amintit de această poveste din mitologia greacă pentru că mă hotărâsem să-i dau Doinei Meiseles un interviu pentru publicația

Cutia Pandorei

„Jurnalul săptămânii”, interviu exclusiv, în care să povestesc lucruri pe care nu le-am mai povestit niciodată, gândind că, voi ”deschide Cutia Pandorei”.

Au trecut zile și nopți și, mai ales nopți, în care m-am gândit cum și de unde să încep. Se zice că „noaptea este cel mai bun sfătuitor”. S-a adevărit. Vă dați seama că în timpul celor 50 de ani în care nu am încetat să creez, au apărut o mulțime de interviuri, s-au adunat caiete de impresii și nu mai vreau să repet lucruri pe care le-am mai spus. Atunci, de unde să începem?

Mă gândesc să începem de la apariția, anul acesta, a Albumului „Liana Saxone-Horodi, 50 de ani de creație”. Pot spune că acest Album se datorează soțului meu, Mirel Horodi, care începând cu luna noembrie 2011 a muncit enorm, împreună cu echipa formată din graficiană Tami Sinar și fotografii de artă Ariel Warhaftig. El a vrut să-mi facă acest cadou, pe care mi-l doream de mult, ca să mă încurajeze, să am mai multă încredere în mine și în posibilitățile mele.

Tristețea apare încă de la începutul albumului, unde în introducere scriam: „Acest album, cuprinzând peste 50 de ani de creație artistică, este o mare bucurie pentru mine. Dar, cu toate acestea, nu pot să uit

«micul diavol», atât de bine descris în autobiografia sa de regretatul artist Dudu Dotan. La fel ca și Dudu Dotan aș avea toate motivele să mă simt mulțumită, dar uneori mă simt nefericită. Probabil că în mine trăiește acel «mic diavol», care nu mă lasă să mă bucur din plin de viață. Uit însă de el atunci când pictez: pictura este pentru mine o lume întreagă”.

Mi-a luat mult timp ca să-mi dau seama de unde-mi vine această tristețe. Repetam continuu că am ajuns să progrez în pictură „mergând pe Via Dolorosa” și fiind de nenumărate ori Pasărea Phoenix. Părea că citez dintr-o telenovelă dar, din păcate, era adevărat. Întrebarea se pune: unde și când? Întrebarea aceasta nu-mi dădea liniște și nu reușeam să aștern măcar un rând.

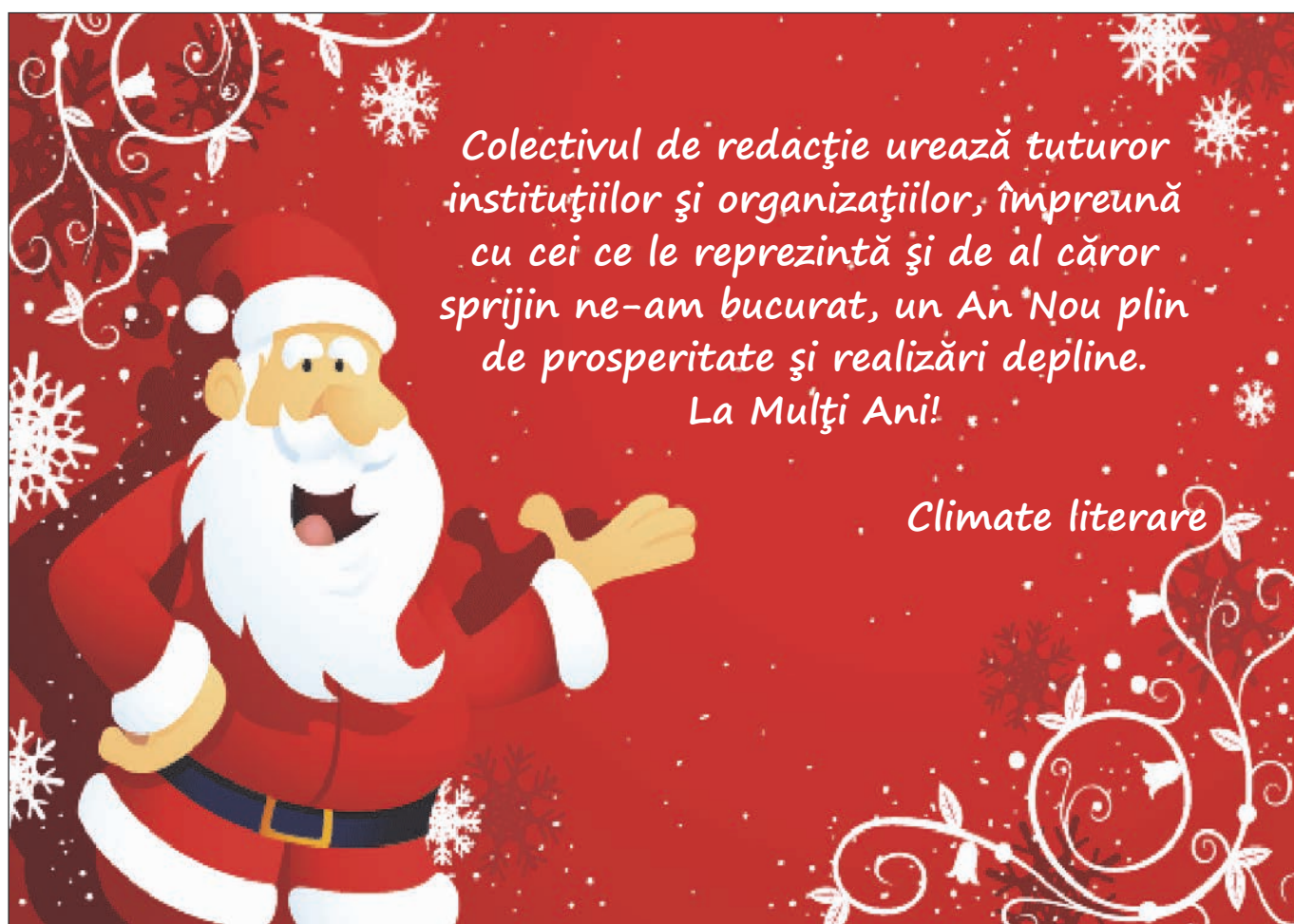
Am repetat de nenumărate ori: „Nu mă mai uit în urmă, TRECUTUL a fost presărat cu multe REALIZĂRI dar și cu multe DECEPȚII, trăiesc cu intensitate PREZENTUL și mă rog lui Dumnezeu ca VIITORUL să fie BUN, să fim SĂNĂTOȘI și să continuăm să creăm!”. Nu pot să spun una și să fac alta.

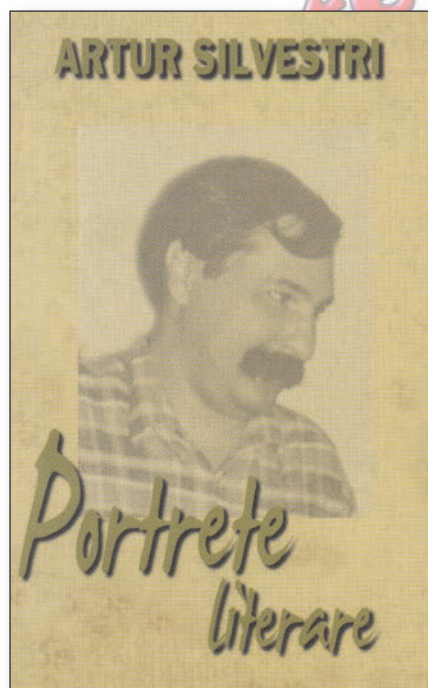
În „conflicte”, pe care din păcate nu le-am putut evita, am simțit revoltă dar nici odată ură. Mai mult, judecând la „rece” am găsit întotdeauna că vinovatul sunt

eu, prea încrezătoare, prea generoasă, atribuiam celuilalt calități care nu existau. De multe ori l-am citat pe cunoscutul publicist Sever Plotzker, de la Yediot Aharonot, care scria în poezia „SĂ ALUNGĂM OBSESIA URII”: „Ura este o uliță întunecată/ Fără ieșire/ Fără destinație/ Fără lumină la capăt,/ Fără rază de speranță./ Toată numai întuneric,/ Ea nu duce la nici un loc,/ Numai la distrugerea celor care merg pe ea”.

Și atunci, ce am eu de făcut? Pictez enorm, sunt mult mai harnică decât în trecut, când am „de ce” scriu câte un articol, mă ocup de casă, de copii, de nepoți citim, vizionăm piese de teatru, filme, ascultăm muzică, ne petrecem prea mult timp la televizor și la internet. Mă bucur că acum pot publica la publicațiile pe care Doina Meiseles le conduce cu pricepere și respectând etica jurnalistică.

N-ar fi înțelept să dezgrop lucruri supărătoare din trecut. Nu mi-ar folosi nici mie nici altora. De aceea mă opresc aici, renunț la interviu... Din CUTIA PANDOREI, nedeschisă, rețin numai SPERANȚA. Vreau să sper că vom fi sănătoși și vom ajunge la anul, în luna martie, să ne sărbătorim cei 40 de ani de la nuntă prin cea mai mare expoziție a mea, care va avea loc în sala mare a galeriei centrale de la Ein Hod. Un mesaj pozitiv și optimist...

Cărți noi în biblioteca revistei Climaxe literare

